

310613

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ మేనెల 4-వ తేది శుక్రవారము

No. 29

ఈ ధి రో ద్దా రి నా మ స ం వత్స ర ము, వైశాఖమాస బహుళ చవతి ర.

సంచిక ౨౯

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

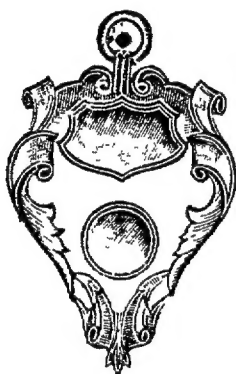
అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయముగలదని గ్రహించుట వలన మోసముగలుగును. చంచలమచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను పెరిగినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

బహుమతి నొసంగుటకు - మెడలులు - కప్లు

నెండ్లి మెడలు 1-కి రూ 8 నుంచి 6-0-0

సరకు బంగారు ... 15 ,, 100-0-0

నెండ్లి కప్ ... 12 ,, 100-0-0

ఇప్పటి కాలానుసారముగా అందముగ చేయించి - యున్నాము. వలరకములు చేయబడి సిద్ధముగ నున్నది. అనేక ఆఫీసులనుంచి బహుమానపత్రములు వచ్చినవి.

ఒకతూరి మావద్ద తెప్పించి గొనినయెడల మరల వేరేవారివద్ద ఎప్పుడు తెప్పించుటకు ప్రయత్నముచేయుట

యిండియన్ జ్యూయలరీ మార్బు నగర్ వేట, బెంగుళూరి సిటీ.

ఆంధ్రజ్యోతిషశాలయము

(1) జాతకచక్రము (వందలి) యొక్క వివరముగాని (2) జ్యోతిషశాల, జననకాల ఘడియలుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మకాలము, ప్రస్తుతపురోహితు, మాత ఉత్తరము వాచునపుడు యుగాని, ఈ మాటిలో నేడియో యొక్క మాత బంధించుట, జాతకునియొక్క రూపము స్వభావము, కిరీరాలోగ్యము, భవసంపాద, ఆయుర్దాయము, భౌగోళము, సంకానము, కళిత సౌఖ్యము, ఉద్యోగము జీవనము మొదలగు 25 సంగతులు చాఖలా కొరకు వ్రాసియుండుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి గా పంపిండు. ఈ వ్రాసిన సంగతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని జ్యోతిష ఆయుర్దాయము అభివృద్ధి, జరుగబోవు బ్రతికెండ్ల ఫలములు, ఆనగా, మరణదేశ, అంతర్జాత ఫలములు గల పూర్వా జాతకము కాస్త్రసమ్యక్తముగా రాయబడిన పంపెదము. పూర్వా జాతకమును రు 5 లు, అగును. పూర్వా జాతకము వ్రాయించు కొనువారు రు 2 లు, అధ్యక్షుడు ముగ్గురు పంపెదము. అట్లు ఆశక్త వేంకటేశాస్త్రి 'దైవజ్ఞుడు' గోపాలపురం కొత్తపేటపొట్ల, గోదావరిజిల్లా.

పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అభివృద్ధి, రాయబడిన రేఖలను రూపొందించు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 పూ॥ రం॥ వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు వ్రాయును, నెలలవారిగా 12 నెలల ఫలములు వివరించుగా వ్రాయుటకు వి. పి. భర్తలతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రముగాని జన్మకాలముగాని మాత్రపంపించరాదు.

జాతకమార్పడము 1, 2, భౌగోళము మావద్ద ఖరీదుకు సిద్ధముగానున్నది. ఇవి పండితపాదులకు అందరకు ఉపయోగించును. దీనిని చదివినయెడల జ్యోతిషములగుహాయ మక్కరిలేకయే జాతకఫలములను ముఖముగా గ్రహింపవచ్చు. దీనివలె కాదు భౌగోళము కొనువారికి రు 2-0-0 లు ఒక్కొక్కభౌగోళము రు 2-0-0 లు, కావలసినవారికి పి. పి. గా పంపెదము.

విజయవాడ! కొత్తచరిత్రశాఖము!

బళ్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల

రోషనారాశివాజి

అను నాటకము వెల రు 1-0-0

వలయువారు బళ్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సుకు వ్రాయునగును.

గుణములేనియెడల వైకము వాపసు

మామొక్క జాస్మిన్ గారి రిసెప్షను లోనును యుగ, యోగించుటకల్లు, చర్మవ్యాధులు, మేహ కారకబాదలు, యింకను ఆశేచర్మ వ్యాధులు నివర్తింతుగును 5 నిమిషములలో గుణము యిచ్చును ధర రు 1-కి 0-10-0.

అన్నపూర్ణస్వామి పార్కుటవునే మద్రాసు

చాటుపద్యమణిమంజరి.

ద్వితీయ భాగము

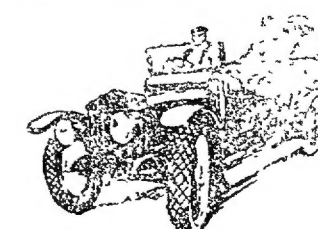
వెల రు 1-6-0. క్షణ శీఘ్ర ప్రతి రు 1-10-0

మూన్నాళ్లముచ్చట - వెల 0-4-0.

అడ్రెసు: మణిమంజరి మేనేజరు,

(142) తిరువల్లి క్లెయిన్, మద్రాసు.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటారుబుద్ధి నడుపుటయు, ఏ భాగములు ఏయే కనులు చేయునో మున్నగు విషయముల నెల్లను నేర్పబడును. యితర విషయములలో వ్రాయును:—

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 1/22 Broadway, MADARS.

మార్చి ౨౩ నీచే యువకులు 1211 నల్ల రథులను జనాభాలో
 కల్పించి ప్రభుత్వము అయిదు వేల రుపాయలకొరకు స్త్రీలను పునరుద్ధరించినది.

తెలుగుల తిరుపతికై రా } శ్రీమహాత్మ
జీవనానంద స్థాపకు. తెలుగుల } ప్రయాగదాసుజీవార్ధు,
1923 మే 21 80 వే. సి. } నిచారణకై రచనారు.

చతుర్థ కృష్ణాజిల్లా ఆదిమాంధ్ర మహాసభ

ముస్తాబాగునందు సమావేశమగుట

చతుర్థ కృష్ణాజిల్లా ఆదిమాంధ్ర సభ కన్వెన్షన్ తాలూకా ముస్తాబాగునందు సమావేశమై, గావు బహదూర్ ఓ. కందప్ప మిట్టె అంగణం గారి ఆధిపత్యమున సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షుని ప్రవచనాలం కృతునిజేసి ఊరేగింపుతో ముఖ్యమంత్రిని పంపింపగల సభాసభ్యులను దీనిని వచ్చి చాలమంది పంప ముఖ్యమంత్రిని ఊరేగింపుతో వచ్చి కొందరు పంపమును ముఖ్యమంత్రిని ప్రార్థన చేసి "నల్ల దొరతన" మనది తుర్రుమన నున్న పాట ల ను పాడుచు కన్వెన్షన్ పరంపరలు వాటి ద్వారా తెలుపుచు, ఆతిథిత్వముతో ఊరేగింపును పెంపజేసిరి. చరిత్రకే పేదటికి మదరాసు కానసభా సభ్యులకు రావుబహదూర్ యం. సి. రాజాగారు, పరపతి సంఘము రిజిస్ట్రార్ గారు మాట్లాడు గారు ను వదిలించుకొని ప్యాసెంజర్ బండిలో ముస్తాబాగులోదిగిరి. ఉచితరీతిని వారిని సత్కరించి స్వాగతమిచ్చి పుమారాధనలనుండి హిందూ పంచములు ఊరేగింపుతో వీధులన్నియుండి ప్రత్యేకముగ నిర్మించబడిన సభాచురుకుమున దీనిని వచ్చిరి. 2-30 గంటలకు సభ సమావేశమయ్యెను. సభాసంఘాధ్యక్షులగు మరి కొందఱు వీరి సభాసభ్యులగు స్వాగతమును మరెవరికి చేత పుడుటలేదు. చాల స్థలములనుండి శ్రమ యని యెంచక వచ్చిన ప్రేక్షకులకును, సభాసభ్యులకు కందము లన్నియును పంచముల ప్రస్తుత ఆర్థికస్థితిలనుబట్టి వివరమును నూచించుచు స్వతంత్ర సభాధ్యక్షులైన పాచ్చిరెడ్డియే. ప్రస్తుతము గవర్నమెంటు కవునీటిలో పంచములకున్న ప్రాతినిధ్యము చాల దనియు వెంటనే ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసంగలయు ననియు, పంచములన్ని చాలిచాలి భూములను ప్రయోజనములేదనియు, చాలిసంత భూమి కొనంగలయు ననియు, మాలీలకు చాలి ఎక్కువచేయవలయుననియు వేరవేరులు తేని గౌరవోత్సాహములను అనగా పరపతిసంఘముల అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్లను, రెవిన్యూ మేజిస్ట్రేట్లను, మొదలగునవి కందముల కియ్యలయుననియు, ఉచితముగా విద్యాభావము చేయుచు ప్రతిపాదన చేయునని కానసభ్యులతోనీ, తేలయుననియు గవ్యాసంఘాధ్యక్షులు నుడిచిరి.

విలూకు నుండిన కవునీటికి, తాలూకా బోర్డు సభ్యులను, కలపకర్తలను అగు ము. నరాలకెట్టి వే వేంద్రుడుగారు రావుబహదూర్ కందప్పాన్ని చెట్టిగారిని కభిర అగ్రాసనాధిపతిగా నుండవలసినదని కోరిరి. దానిని వారదముని, కునుమధ్యుగారు బలపరచిరి. అంత కరతాళములు చెలరేగుచుండ ఆద్యక్షులు స్థానముక్రమించి, గంభీరముగ, భావగర్భితముగ ఇంగ్లీషున నువ్వనిది. ఆయుధభావమును బందకు కావలయును, గవర్నమెంటు పీఠమునకు మ. యస్. హనుమంతరావు కంతులుగాను న్యాయపురుషుగ తెలియించు సభ్యుల కానంద పరచుటగ జేసిరి. ఆయుధభావ మిదివరకు ప్రయోగపడెను. అంత నీ క్రింది తీర్మానములను అమోదించిరి.

క్రి. జిల్లా సార్వభౌమము ఆయుధభావములు భగవానము ప్రసాదించు గాక యని ఈ సభవారు రాజధికార ప్రార్థనతో చేయుచున్నారు

అధ్యక్షుడు

1 వ తీర్మానము

ప్రస్తుత ప్రాతినిధ్యము లేనందున నీ ఆంధ్రవేద సమితి ము. కానసభ్యులందఱు పోలిక ప్రాతినిధ్యము ఆదిమాంధ్రుల తండ్రిని హిందూమతములనున్న ఆదిమాంధ్రులే ఉండవలయునని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

వెనుకటి వెంకటరాజగోపాలరావుగారు.
రావు బహదూర్ యం. సి. రాజాగారు.
యస్. నిలకంఠగారు

2 వ తీర్మానము

దొరతనమువారు ఆదిమాంధ్రులకు భూము లిచ్చేటట్లు చేసి, చాలి చాలిపంపి, ఎకరము, ఆర ఎకరము, పావు ఎకరము, యిచ్చువానికంటె గ్రామము మొత్తముమీదగాని లేక మొ. 10 ఎ. ముఖ, పల్లము రి. య. లు, ఇచ్చి సమాచార పరపతి సంఘముయొక్క సహాయముచేత నేవ్యము చేయించిన పట్టా ఆధిపతి కావలసి దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు.

యస్. చంద్రయ్యగారు. అ. గో. వెంకటగారు

3 వ తీర్మానము
ఆదిమాంధ్రుల చాలిచాలి విద్యాభ్యాసము చేసి కొనుటకు ప్రోత్సాహము ప్రార్థన నుండుటచేత పాఠశాలలకు వసతి చేయవలయునని లేఖనము చేయారు. కనుక దొరతనమువారు అభయము ప్రతి జ్వలకు ఒక భోజనవసతిగృహము పూసింది కనుక గవర్నమెంటు దొరతనమువారిని ఈ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

1 వరకు వీరాస్వామి 2 బడుగు నాథముని

4 వ తీర్మానము
ఆదిమాంధ్రుల ముఖ్యజీవనము, వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు గాన కరువలన, వ్యవసాయాధిక్యత, నేర క్రమంగము మొదలగు వృత్తులను నేర్పుటకు దొరతనమువారు మా జిల్లాలో పాఠశాలపాఠశాలలను తెరిచివలయునని దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు.

యస్. చంద్రయ్యగారు. అ. మొ. వెంకటగారు

5 వ తీర్మానము
కృష్ణాజిల్లా లెక్కరగారు ఆదిమాంధ్రుల అభివృద్ధికి పరిపూర్ణ సహకారమును చూపుచు న్యాయభార్యముగా సహాయముచేయుచున్నందులకు ఈ సభవారు కృతజ్ఞత, తెలుపుచున్నారు.

1 నరాలకెట్టి వేవేంద్రుడుగారు 2 వరకు వీరాస్వామిగారు

6 వ తీర్మానము
ఆది మాంధ్రుల మతాధిక్యత కరాధీన మగుటకంటె తమ తాతాను ప్రతిష్ఠియు దీనిసంపాదనలో కొంత దాచుకొని, గ్రామనిధిని పూసింది పరపతిసంఘములద్వారా ప్రభుత్వమున పీకరించి, వ్యవసాయము, పశుపాలన, వ్యాపారము అభివృద్ధి చేసికొనిన ద్వారా అభివృద్ధి రాగలదని ఈ సభవారు ఆది మాంధ్రులకు హెచ్చరించుచున్నారు.

యస్. చంద్రయ్యగారు బడుగు నాథమునిగారు వెంటి కృష్ణమూర్తిగారు

7 వ తీర్మానము
దొరతనమువారు తెలుగు అధీనములను నియమించుటలో మాటాడి గురించి అనుభవము లేనందున ప్రభుత్వమునండి అభిమానము సానుభూతి లేట్టివారిని నియమించుటకంటె మాటాడి వారిని తే. అనేక సంవత్సరములనుండి మా అభివృద్ధిని, మాజన్మకృత్యములను మహాత్మాగారుతో వనిచేయువారిని నియమించిన పీక చిరమునకేగాక బాత్మభివృద్ధికి కూడ పాటు పడగలదనియు వీరికి అట్టి ఉద్యోగములకు నియమించవలయుననియు దొరతనమువారికి నివేదించుచున్నారు.

1 యస్. చంద్రయ్యగారు, 2 యస్. వేవేంద్రుడుగారు

8 వ తీర్మానము
దొరతనమువారి దయవలన, జేరియుల ప్రోత్సాహము వలన మాలో విద్యాభివృద్ధి అయినకొని పంతులు వంతుల ముఖములకు తప్ప నిరక యుద్ధోగము మాట దొరకుటలేదనియు, తపాల, పోలీసు, తాలూకా, మ్యూనిసిపాలిటీ, కోర్టు సాధనములలోను, పాల్కు రైల్వే మొదలగు కచ్చేరీ యుద్ధోగములలోను, మా విద్యాభివృద్ధిని బట్టి తగిన యుద్ధోగప్రాతినిధ్యము ఉన్నదని, మాకు అంటుదోవము తొలగదనియు మాలోవిత్త యొక్క విద్యాభ్యాసము మండదనియు దొరతనమువారికి ఈ సభవారు నివేదించుచున్నారు.

1 నరాలకెట్టి వేవేంద్రుడుగారు 2 బడుగు నాథమునిగారు

9 వ తీర్మానము
ఆదిమాంధ్రుల ప్రతిష్ఠలలోనూ భజనసంఘములు పూసింది కైతక్కి, నరి, నరి, సంఘ యొక్కతనము తెలిపి ప్రతి వారమునకు మన పాఠశాలను హృద్యరహితముగా ప్రకటించుచు వీధులవెంటి బయట తేరవలయుననియు, ప్రతి వంతు గవర్న ఈ కృతినే అవలంబించుచుండిన గ్రామములందైన సంఘ కర్త లేవగలదనియు, మనలో ఆత్మగౌరవము, సుఖభావము వృద్ధి కావల దనియు, ఈ సభవారు ఆదిమాంధ్రులకు మనవి చేయుచున్నారు.

కప్పుల వీరమొగ్గు, మేముల మార్కెట్

10 వ తీర్మానము
కృష్ణాజిల్లాలో కొల్లేన గుర్రమునందు పాసిట లూయీ యైన వెంకటేశ యశరముల భూమి కలదు. తగిన పీల్లు యొక్క రతి, ఆదిమాంధ్రులకు, సారక, దాళక, కంటలకు తగినట్లు పీల్లు సప్లయచేయించి ఆదిమాంధ్రులకు, ముటుబములకు తగినట్లు భూమి క్వలో మంజూరి చేయించవలయునని యాసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

1 యస్. చంద్రయ్యగారు, 2 కలకర్తి అదియ

11 వ తీర్మానము
మా అభివృద్ధికి మూలసీకాచము అంటుదోవము గవర్నమెంటువారి మేము ఎంతమాత్రము అభివృద్ధికి రాలేము గవర్నమెంటు ఈ అంటుదోవసీకాచమును ప్రార్థనగా తేలునుండి ప్రార్థన తమ సత్యమైన వేదాభిమానమును బావలయునని మా హిందూ అగ్రముహూర్తమును ప్రార్థించుచున్నాము.

1 వ. వేవేంద్రుడుగారు 2 చంద్రయ్యగారు

12 వ తీర్మానము
మ్యూనిసిపాలిటీలో తాలూకా బోర్డులో జిల్లాబోర్డులలో మా ప్రాతినిధ్యము కృష్ణాజిల్లాలో తేవనియు, అభయమును ప్రతి ప్రాతినిధ్యములలోను ముగ్గురుసభ్యులైన మా బాటివారిని, నియమించిన సంపదించుట, ముఖ్యమంత్రి అమూల్యయిన సహాయము ఉండగలదని దొరతనమువారికి ఈ సభవారు నివేదించుచున్నారు.

13 వ తీర్మానము
కు. బాటివారిని ముఖ్యమంత్రి అభివృద్ధి కర్తలయిన నని యూ, యివేదన అభివృద్ధిని మనసభ్యులతో నియమింపబడుటకు మూలకారణము గాన అట్టి ముఖ్యమంత్రి బలపరచుటకు ఈ సభవారు ఆదిమాంధ్రులను కోరుచున్నారు.

న. వేవేంద్రుడుగారు నలగల ముఖ్యమంత్రిగారు

14 వ తీర్మానము
కృష్ణాజిల్లా, తలెరు, భీమవరము, నర్సాపురము తాలూకాలందు రహదారి మొదలై బోయిలలో ఆదిమాంధ్రులను ప్రయోజనము చేయనిద్య, నానాధలు పెట్టుచున్నారు. అట్టి అటంకములను తొలగించుటకై ఆయుధదళములైన నన్ను నియమించిన ద్వారా అర్థము వారిచేయవలసినదిగా దొరతనమువారిని కోరుచున్నారు

1 గొట్టుమక్కల వెంకటగారు 2 బడుగు నాథమునిగారు

16 వ తీర్మానము
రైల్వే లైనుమీద పనిచేయు మాలీలు వేసంగిలో కో. 1-3 7 గంటలు మాత్రమే పనిచేయుటకును మిగత తాలూకాలలో 8 గంటలు పనిచేయుటకును తగిన కట్టుదిట్టములు రైల్వే కంపెనీవారిని కోరుచు గాంగు మాలీల మరసంబంధయిన పండుగలకు ప్రార్థన తెలుపుట ఇప్పించవలసినదని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని, రైల్వే కంపెనీవారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

యస్. వా. కె. అ. అ. రైల్వే కేంద్రము

17 వ తీర్మానము
మద్రాసు రాష్ట్రములైన రావు బహదూర్ యం. సి. రాజాగారు, అదిచాలిముల ప్రతిష్ఠిగారు, దామరా కానసభలో సభ్యులుగనుండి, ఆదిమాంధ్రులకుమాడ సమాఖ్యమైన నేర లేముయ్యందుకు ఈ సభవారు రమితమయిన భక్తివిశ్వాసములను తెలిపుచు ఆనీకందనము లాచరించుచున్నారు.

యస్. చంద్రయ్యగారు

వర్తకవిషయములు

మృదాను - మార్కెట్టు

మార్కెట్టు.	
కాంకి తండ్రి మార్కెట్టు	1 ట 4 7/82 టెన్సిలు
కాంకిమాండు ద్రావులు	1 ట 4 8/82 టెన్సిలు
అందను దిమాండు ద్రావులు	16 8/16 టెన్సిలు
కాంకి కొనగోల రేటు	
మాండు నెలలవాయిదా ద్రావులు	15 11/82 టెన్సిలు
అన నెలల వాయిదా ద్రావులు	16 1/2 టెన్సిలు
కలకర్తా మార్కెట్టు	
మార్కెట్టు	
కాంకితండ్రి మార్కెట్టు	1 ట 4 1/16 టె
దిమాండు దిల్లులు	1 ట 4 8/12 టె

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు

6 0/0 ఋణపత్రములు 1926	యా. 102/6
6 1/2 0/0 ఋణపత్రములు 1926	" 102/4
6 0/0 " 1931	" 102/10
0/0 " 1932	" 104/
6 0/0 యం. సి. కాండులు 1926/31	" 98/
బొంబాయి - మార్కెట్టు.	
ఇంగ్లీషు బార్ బంగారు	25/4
మింటు బంగారు తక్షణం వైసలా	25/8
" మొదటి తీర్మానము	25/1/6
" రెండవ తీర్మానము	25/0/6
బార్ మొదటి తీర్మానము	82/3/4
" మొదటి తీర్మానము	82/6/4
మార్కెట్టు	
వెల్పొందవలసినమార్కెట్టు	1/16 టె
వెయిండుదిల్లు 1	1 ట 4 1/82 టె

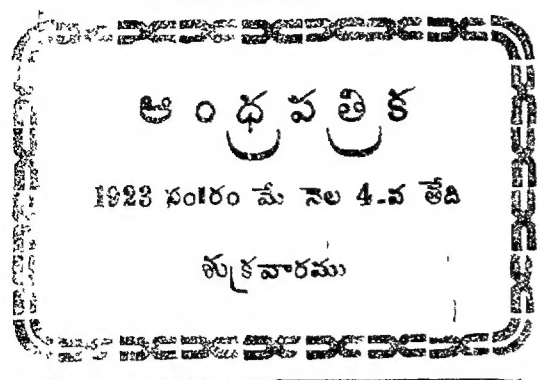

వాతావరణస్థితి

1923-సం॥ మేనల 4-వ తేది శుక్రవారము

జి 29 ముఖ్య	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	ప్రతి 1-వ లేదా 2-వ వర్షము	ప్రతి 1-వ లేదా 2-వ వర్షము
-------------	-----------------------------	---------------------	---------------------------	---------------------------

చారావరణ కాస్ట్రజ్ఞానము

దేశీయ వైద్యము

—o—o—o—

దేశీయవైద్యము కొరగానిదిని దెలిపిన డాక్టరు కోమనగారి బోర్డుకును, ఉస్మాకొమిటి నివేదికమునకును విశేష తారతమ్యముగలదు. ఆయుర్వేదవైద్యమునకు మూలాధారముగ త్రిదోషవ్యవస్థని, ఉస్మాకొమిటివారు కడుసమర్థతతో తేటపరచిరి. ఈ వ్యవస్థ కేవల మూఢవిశ్వాసమని డాక్టరు కోమనగారు కొట్టివైచిరి. ఆయుర్వేదము నందఁగనుపించిన మూలికలను మాత్రము గ్రహించి, డాక్టరు కోమనగారు ఆయుర్వేదపద్ధతిని నిరాకరించిరి. తెలిసిని అవినాభానసంబంధము గల ఖనియు, ఒకదానిని గ్రహించి వేరొకదానిని తిరస్కరించుట విరుద్ధమనియు, ఉస్మాకొమిటివారు స్పష్టముగ ప్రతిపాదించిరి. త్రిదోషవ్యవస్థ సంగీకరించునను అంగీకరింపకున్నను, దేశీయవైద్యము శాస్త్రసిద్ధమయినదని, ఎల్లరింగీకరింపక లక్ష్యము. అట్టి సిద్ధాంతపు ఆధారము, పాశ్చాత్యవైద్యమున కింతివరకు గనపించలేదు. కేవలము అనుభవమును బట్టియే వ్యవహారము నడుచుచున్నది. సామాన్య సిద్ధాంతములు గూడ త్వరితముగ మారుచున్నవి. అల్లోపాతిక్ వైద్యమునకుంకను నిలుకడ చిక్కలేదు. ఇట్టి స్థితిలో దేశీయవైద్యము శాస్త్రవిరుద్ధమని, పాశ్చాత్యవైద్యము పిలుచుట అసంభావ్యము. కేవలము వాదనలకు సంబంధించిన మంత్రతంత్రములు దేశీయవైద్యమునందు గనపించినయు, అందుచే దీనియందు మూఢమతులు మూఢవిశ్వాసము లతో నిండియుండుననియు, డాక్టరు కోమనగారు వారు ఆక్షేపించెదరు. కాని, అల్లోపాతిక్ వైద్యమునకు ముఖ్యతాప మొకటి గలదు. మనస్సునకును వ్యాధికి సంబంధమును పాశ్చాత్యవైద్యము గనుగొనలేదు. మానవునికి దేహముతో బాటు మనస్సుగూడ గలదని, గ్రహించుట ముఖ్యము. దేహము మనస్సు, ఒకదాని నింకొకటి ప్రేరేపించుచుండును. దేహదార్బల్యముచే వ్యాధులెటుల యంకురించునో మనోదార్బల్యమువలన గూడ వ్యాధు లంకురించునటు తథ్యము. దూర మాలోచించిన, దేహమునకన్న మనస్సి వ్యాధులకు మూలముగ దోచును. వ్యాధులను నివారించుటకు, దేహమును మాత్రమే గాక మనస్సునుగూడ పదిలపరుచుట ముఖ్యము. ఈ సత్యమును దేశీయ వైద్యము గ్రహించెను.

చరక గ్రంథకర్త, గోవిందనాథ స్మరణ వలన వ్యాధులు నివారణయగుననియు, దాని యందు పూర్ణవిశ్వాసములేనివారికొంక మందు అనువాదము యవసరమనియు సూచించియుండెను. ఇప్పటికిని బీదజాతులవారికి దైవమును మొక్కుట చేతనే, అనేకవ్యాధులు నివారణయగుచున్నవి. భయమువలన వ్యాపించెడి అంటువ్యాధులు, దేవతల గొలుసుటచే దగ్గిపోవుచున్నవి. తీర్థమును పుచ్చుకొనుటచే వ్యాధులు కొన్ని గుడురుచున్నవి. ప్రదక్షిణముల వలనను, తీర్థయాత్రలవలనను, రోగులు నిరోగులగుచున్నారు. హిందూదేశమునందు మనః ప్రాముఖ్యము మొదటినుండియు గుర్తింపబడినది.

ఈ సత్యమును పాశ్చాత్య లిపుడిపుడు కనుగొనుచున్నారు. రోగములేదనుకొనుటచే, నది తగ్గిపోవు సనసిద్ధాంతము “క్యూ” గారిచే ప్రతిపాదించబడినది. వీరిపుడు పెక్కురోగముల నిటుల గుడుర్చుచున్నారు. అంటురోగములకు బ్యాక్టీరియా కారణ మను సిద్ధాంతము సరిగాదనియు, విచారము, అధైర్యము మొదలగునవి క్రజలమనముల నావహించియున్న పుడే ఇవి వ్యాపించుననియు, అందుచే వానిని పోగొట్టుటకు ప్రయత్నింపవలయుననియు, ఇటీవల నొకసిద్ధాంతము బయలుదేరినటుల వార్తలలో ప్రచురింపబడెను. ఉన్నతల వైద్యాలయములందు, కేవలము శరీరమును చక్కబరుచుటకు ప్రయత్నించుచే లాభముగలుగుటలేదు. వెనుకటిబోర్డులో, ఉస్మాదము మనోరోగమనియు, దానిని గుడుర్చుటకు మనస్సుయొక్క వివిధలక్షణములను కనిపెట్టి దానిని చక్కజేయగల సమర్థులు గావలయుననియు, సూచించబడెను. రోగములను గుడుర్చుటకు, మనస్సునుగూర్చి యెక్కువశ్రద్ధ వహింపవలె నను సూత్రము, పాశ్చాత్యదేశములలోనిపుడు ఆమోదిత మగుచున్నది. రోగికి విశ్వాసముగుడురుటకే, ఔషధముయొక్క పేరునయినను జెప్పుటకు, ఆయుర్వేద వైద్యులు బూనుకొనెడివారు గారు. ఔషధము గంగాజలమనియు, వైద్యుడు శ్రీమన్నారాయణుడనియు, రోగిభావించి ఔషధమును సేవింపవలయును. ఇక్కడ ఔషధమునకన్నను, మనస్సు ఎక్కువ ప్రధానము. ఏమయినను ఎట్టిమార్గము సేవింపవలయునో, ఏయేదేవతల నెపుడు ప్రార్థింపవలయునో, మొదలగునవియు విధింపబడినవి.

ఇట్టి నియమము లన్నియు, అజ్ఞానజనిత మని భావించి డాక్టరు కోమనగారివారు త్యేగీకరించుటచే, దేశీయవైద్యముయొక్క మూలభావమును వారు గ్రహింపజాలకపోయిరి. శాస్త్రమునకును మతమునకును సంబంధము గలదు. ఈ సంబంధమును పాశ్చాత్యులు గుర్తింపక, వేదచోదితభుగ ఆయుర్వేదవైద్యము శాస్త్రసిద్ధము గాదని నిరసించెదరు. ఉస్మాకొమిటివారు, పాశ్చాత్యవైద్యులకు తగు సమాధాన మొసగిరి. ఈ కమిటిబోర్డులో, కార్యదర్శియగు శ్రీనివాసమూర్తిగారి విజ్ఞానము భావగర్భితమై దనరారుచున్నది. దేశీయవైద్యము శాస్త్రసిద్ధమని జూపుటకు, వీరు మిగుల శ్రమ దీసికొని పాశ్చాత్యవైద్యుల ఆక్షేపణ లన్నిటిని పోనాడిరి. దేశీయ వైద్యము శాస్త్రసిద్ధమయినను, ఔషధములలో ఇతరులపై నాధారపడవలసిన సవసరము లేకున్నను ప్రస్తుతసమయమున శస్త్రవైద్యము నందు అభివృద్ధి కొరవడియున్నదని, శ్రీనివాస మూర్తిగారి యభిప్రాయము. ఆయుర్వేదవైద్యము, ప్రకృతిశాస్త్రముపై నాధారపడి యున్నదని, శ్రీనివాసమూర్తిగారు ప్రత్యక్ష, అనుమానప్రమాణములద్వారా సాధించిరి. ఆయుర్వేదసిద్ధియూనా నీవైద్యములకు పరస్పరసంబంధము గలదని వీరు తెలియజెప్పిరి. ప్రత్యక్షమువలన గనుగొనినదే సత్యమని నిర్ధారణజేయుటకు వీలులేదు. ఇంద్రియములు పెక్కుమారులు మోసగించుచుండును. ఇంద్రియముల ద్వారా చేకూరెడిజ్ఞానము పరిమితజ్ఞానము. మైక్రాస్కోపులకందని సత్యములు గలవని, పాశ్చాత్యశాస్త్రజ్ఞలే గుర్తించియుండిరి. అందుచే అనుమానప్రమాణమును గూడ తోడుజేసికొనక దప్పుదు. శబ్దప్రమాణముగూడ వీనికి సహకారియగుచున్నది. శబ్దప్రమాణ మనన, ఇతరులద్వారా గ్రహించినదనియు అందుచే విశ్వాసార్హము గాదనియు, ధలంపజనదు. శబ్దమును ప్రత్యక్షముగ గ్రహించియుండుటచే అది సత్యమని ఎంచక తప్పదు. త్రివిధప్రమాణములకును, ఆయుర్వేద వైద్యుల

అనుగణముగ నున్నదియు, శ్రీనివాసమూర్తిగారు గనుపలదిరి.

ప్రకృతిశాస్త్రమును, దర్శనములును, మతమును, ఆయుర్వేదమునందు కలిసియుండుటచే దీని నొక శాస్త్రముని ఎంచవలెదని పాశ్చాత్యులొక్షేపించెదరు. ఈ యాక్షేపణకు శ్రీనివాస మూర్తిగారు చక్కని సమాధానమొసగిరి. హిందూసిద్ధాంతమునందు, మూటికిని అన్యోన్యసంబంధము గలదు. పాశ్చాత్యదేశములందువలె ఒకదాని కొకటి విరుద్ధమని భావించజాలరు. అన్నిశాస్త్రములును, మోక్షప్రాప్తికి సాధనములుగ సంగీకరింపబడెను. అందుచే దర్శనములు కేవలము వాదము కొరకు వాదించియుండలేదు. ఆత్మోపలబ్ధికి మార్గ మేమని ఇవి వివరించిరి. అందుచే ప్రతిపద్ధతియందును, దర్శనము, శాస్త్రము, మతము జేరియుండెను. ఈ మూటికిని రూపము నందే భేదముగలదు గాని, వస్తువిత్వమునందు భేదము లేదు. శ్రీనివాసమూర్తిగారు పాంచభౌతిక సిద్ధాంతమును గూర్చి చర్చించుచు, ప్రకృతిని గూర్చి పాశ్చాత్యులకును, హిందువులకును, ఎట్టి యభిప్రాయములు గలవో వివరించిరి. పంచతన్మాత్రలకును, ఆధునికపు అణుసిద్ధాంతమునకును గల పోల్చిని వీరు తేటపరచిరి. త్రిభాతు, త్రిదోష సిద్ధాంతములందు, వివరీతమేదియు లేదని జూపగలిగిరి. త్రిదోషములను ఫలితముల బట్టియే గ్రహింపవలగును. సూర్యస్థితిలో వీనిని గుర్తింప వలయునను, సూర్యస్థితిలోనివి అతీంద్రియములు. పాశ్చాత్యవైద్య సిద్ధాంతమొక్కడ అంతమొందునో, ఆయుర్వేదమునందలి త్రిభాతుసిద్ధాంత మొక్కడ ఆరంభమగుచున్నది. అందుచేనొకదానితో నింకొకదానిని పోల్చునపుడు, పెక్కులోపములు జరుగుచున్నవి. ఉభయలకును ప్రమాణము భేదించుచున్నదని, విమర్శకులు గుర్తించుటలేదు. ఆయుర్వేద వైద్యసిద్ధాంతమును గ్రహింపకుండ, దానిని పాశ్చాత్యులు నిరసించుటచే, వీరి విమర్శనము గతాను గతికమై దురభిమాన పూరితమగుచున్నది. ఉభయ మతములవారును ఒకరినొకరు తిన్నగ గ్రహించుటకు గడంగినగాని, దురభిమానము దొలగజాలదు. పాశ్చాత్యశాస్త్రములలో పరిశోధనలు జరిగిన కొలదియు, ఆయుర్వేద సిద్ధాంతమున కవిజలము గలుగజేయుచున్నవి. మరి కొంతకాలమునకు త్రిభాతు సిద్ధాంతమును పాశ్చాత్యశాస్త్రజ్ఞు లంగీకరింపకపోరు, కాని, ప్రత్యక్షముగ వారి కేసత్యమయినను గోచరించువరకు, వారు సమ్మతండుటచే, యిబ్బందు లనేకములు గలుగుచున్నవి.

రాజీనామాలు : ప్రైవేటువారిభయము

శాసనసభాప్రవేశము గోరువారికి, విరుద్ధపరిస్థితు లనేకములు సమకూడినవి. శాసనసభలవలన ప్రయోజనములేదని, ఇక్కడు వెల్లడియైనంత స్పష్టముగ నిదనరకెన్నడును వెల్లడిగాలేదు. ప్రతిష్ఠంభముల గలిగింపవచ్చునను నూహ నిరాధారమయినది. ప్రతిష్ఠంభముల సధికారులు అవలీలగ డాటగలరని, రాజ్యప్రతినిధిగారు రెండుమార్లు రుజువుజేసిరి. మితవాదసభ్యులే విసుగుబుట్టి రాజీనామాల నిచ్చుచున్నారు. మంత్రులు సైతము సంస్కరణములను కొనసాగింపలేక రాజీనామా నిచ్చుచున్నారు. దేశమును కలవరపెట్టుచున్న శాంతిని విభేదముల నంతరింపజేయుటకు, ఒకపక్షము వారు కొన్నిశ్లోలోనికి బోకుండుటమేలని, మద్రాసు బ్రాహ్మణమితవాదులు కొందరు గ్రహించిరి. ఈ చిహ్నములన్నియు సూతన శాసనసభా ప్రవేశ

స్థానిక వార్తలు

తపాల ప్రకటన:— దక్షిణాఫ్రికాకు పంపబడు జాబు మే సెల 15 వ తేదీ సాయంత్రము 5 1/2 గంటలలోగా జెనరలు పోస్టాఫీసుకు పోస్టు చేయవలయునని ప్రెసిడెన్సీ పోస్టు అఫీసు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

రైల్వే జనసంఘము:— ఈ సంఘపు మూలనిధికి రెండువందల రూపాయల విరాళము సంకల్పము. వందా 75 రూపాయలు తిరిగివచ్చు రామిరెడ్డిగారిచ్చిరి. ప్రత్యేకనిధికి 500 రూపాయల విరాళము సంకల్పమువందా 75 రూపాయలు మేనకూరి సీతారామిరెడ్డిగారిచ్చిరి. శేఖర సుందరరామిరెడ్డిగారు మూలనిధికి 8000 రూపాయల విరాళము సంగరి సంగుళకార్యదర్శి మందరెడ్డిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

శ్రీవైష్ణవపత్రిక కాలెండరు
దీనిపైని శ్రీగోపాలదేవి వివాహము గలదు ఈ కాలెండరు వైష్ణవపుట చాల లాభకరము. పండుగలు, పర్వములు, తిరునామములు మున్నగువి ప్రతిదినమున బాగుగా గలగలపడును. ఇతరముగూర్చి ప్రమాదము లేకుండునట్లుగా ముద్రించబడిన శుభములను గలది. ప్రాంతములను నీరసముగా చాక్షులవారు, ఇతర ధర్మి, శ్రీవైష్ణవపత్రికా కార్యాలయము, వెంటపాడు, కృష్ణాజిల్లా.

రైలులో మరిచిపోయిన కాగితములు
ఎస్ సుబ్బయ్యనాయుడుగారి రైల్వేమోనియల్స్ సేదయము 7-15 కు వైదాపేటలో బయలుదేరి 2-15 కు ఎమ్మాలకువచ్చిన రైలులో కాగిత ఒక పాకెటును కవచము మరచిపోయిరి. మా ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున కుద్రము(తచ్చి)పనిచేయుచున్న ఎం. రామారెడ్డిగారికి దొంగగా దానిని వారు మా కార్యాలయమునకు తెచ్చి యిచ్చిరి. దానిలో ఎస్. సుబ్బయ్యనాయుడుగారి రైల్వేమోనియల్స్ ఉన్నది. వారు మా ఆఫీసుకు వచ్చి ఇచ్చిరి. వారి కి కాగితము లివ్వబడును.

ఉప్పు పన్ను

మద్రాసు ఉప్పు పన్ను :
ప్రాథమిక సమావేశము
మద్రాసులోని నిధిముఖ ప్రజాసంఘముల ప్రతినిధుల సమావేశము నిన్న మహాసభ హాలులో ది. 24 యల్. ఏ. గోవిందరావుగారి యధ్యక్షతన జరిగెను. ఆగవర ద్వివారలో 1000 టి. రంగారావుగారు, వాల్మీకి వేంకటసుని. గోపాలమూర్తి, యల్. సత్యమూర్తి, వి. రమణాచారి, వి. కె. కె. కె. కె. ఆచార్య, వి. ఎ. కె. కాశ్రి, హమీద్ ఖాన్, ఇ. వి. సుందరెడ్డి, అల్లూరి హాసీ సాహెబుగారు ముఖ్యులుగలరు. అందు మద్రాసు మహాసభ, సిటి కాంగ్రెసుకాన్ఫరెన్స్, దక్షిణ హిందూస్థాన్ వాణిజ్యసంఘము, హిందూజాతీయ, రైల్వే భూస్వాముల సంఘము, తోడ్కొనవలసిన సంఘము ప్రతినిధులూగలరు. ప్రభుత్వమున కొంతిచ్చి జరిగినవిషయమును తీర్మానము లామోదించబడినది. ఈయనను ముఖ్యులుగలరు. మద్రాసుపాతల మహాసభలో వెల్లవడను. ప్రభుత్వతీర్మానము ఉప్పుపన్ను పెంపుచేయుట నుండి తప్పించు. రెండవది గవర్నరు జెనరలు సరిచేయుటకు గార్హింపబడెనది, మూడవది గవర్నరు జెనరలు నిరంకుశముగా ఉప్పుపన్నును పెట్టవలెననియు ట్టితీర్మానము చేయుట భారతీయసభలో నియోజక అసభి కార్యదర్శులు ప్రభుత్వమువారు దెచ్చిన అభిప్రాయములను తిరస్కరించుటకై కొలుచున్నది. అసెంబ్లీ రెండునాల్గు తీర్మానములను గవర్నరు వెనక ఉప్పుపన్ను పెట్టవలెననియు భారతదేశములో గల్గిన పరిస్థితులను పార్లమెంటు సభ్యులు గమనింపవలసినదిగా కోరుచు ప్రజాసంఘముల పక్షమున నొక కమిటీగామును పంపుటకు తీర్మానింపబడినది.

వచ్చేవారము బహిరంగమునాభి ప్రయత్నముల జేయుటకొక సంకల్పము చేయబడును.

వాడుల కేమాత్రము అనుకూలముగ లేవు. అందుచే వారు వీనిని చులకనజేయుచు, తమయభిలాష నేతీరుననుసరించి కొనసాగింప జూచుచున్నారు. నేడు ప్రచురింపబడిన స్వదేశమిత్రము క త్రి క, సామాజ్య శాసనసభ్యుల రాజీనామాలు, రాజకీయముగగాని, ఆడబరమానిమిత్రముగాని వ్యర్థములనియు నిరూపయోగము లనియు, దెలుపుచున్నది. శాసనసభ్యులు మువ్వరయినను తమ ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనినందులకు ఈవ్యతిక సంతోషించుటకు బడలుగ, వీరిచర్య వ్యర్థమని తెలుపుట, నూతనదృక్పథమునకు ఫలితము. రాజ్యకీర్తినిధిగారు సర్టిఫికేటుఅధికారము నుపయోగించి ఉప్పుపన్నును పునరుద్ధరించుట, శాసనసభల బహిష్కారమును బలపరుచుచున్నదనుట హాస్యాస్పదమని, స్వదేశమిత్రనుకత్రిక దెలిపినను ఎటుల హాస్యాస్పదమో దెలుపకున్నది. స్వరాజ్యసిద్ధికి ప్రజలు ఆత్మగౌరవమును రక్షించుకొనుటయే మార్గము గాని, ఎన్నియవమానములు గలిగినను శాసనసభల సంఘీభువండుట మార్గముగా నేరదు. సదృశి కొలదిమందికి గలిగినను, దానివలన సంతోషమోయోజనముండను ఇటులనేమంత్రులరాజీనామాలను స్వదేశమిత్రనుకత్రిక చులకనజేయుచున్నది. బ్రాహ్మణ్యముల వైషమ్యమును చల్లార్చుటకు బ్రాహ్మణులు శాసనసభలలో జేరగూడదను సూచనను స్వదేశమిత్రనుకత్రిక అధిక్షేపించియుంచెను. శాసనసభలపై నూతనముగ గలిగిన యపూర్వాభిమానమును జూపుటకు, కండ్ల యెడల గనుపించెడి స్పష్టసందర్భములను త్రొక్కివేచుట లాభకరము గాదు. ప్రజలు సత్యమును గ్రహింపక బోదు.

ఉప్పుపన్ను : అనన్తతీనభ
ఉప్పుపన్నునుగూర్చి మరల నొక అసమ్మతి సభ నేర్పరుచుటకు, నిన్నటిదినము వివిధ రాజకీయ సంఘముల ప్రతినిధులును మహాసభయందు గూడరి. జరుగజూపు బహిరంగసభలో మూడు తీర్మానములు చర్చింపబడెను. మొదటి తీర్మానము ఉప్పుపన్నును నిరసించుట, రెండవ తీర్మానము, గవర్నరుజనరలుగారి సర్టిఫికేటును నిరసించుట. మూడవ తీర్మానము శాసనసభ్యుల లికిముందు ప్రభుత్వమువారు దెచ్చెడి ఆర్థికపు ఏర్పాటులను తిరస్కరించుట. ఈ తీర్మానములందు శాసనసభ్యులు రాజీనామా చేయవలయునను సూచన ఏమూలను గనుపించదు. శాసనసభ్యులు పలువురు రాజీనామా నిచ్చుటవలన విశేషఫలమునునని ఈర్వరచరణ ప్రభుత్వము తెలిపియుండిరి. రంగారావుగారును ఇంతకుమున్ను ఇటులనే దెలిపియుండిరి. ఇప్పుడది పోయి ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికపు ఏర్పాటులను తిరస్కరించవలె నని, ఈసభ గోరునలు. ప్రభుత్వమువారి సంతకమునకు జేయవలసిన ఆర్థికపు ఏర్పాటుల నిదివరకే జరిగియుండిరి. ఇంతను ఏమయినను మిగిలియున్నను, శాసనసభవారి తిరస్కారము గలపయోగము. ప్రభుత్వమువారు తమ ఏర్పాటులను కొనసాగింప గల్గుదురు. పార్లమెంటు సభ్యుల కిందు విషయమై లెంతివార్త సంపిన మాత్రమున వారు భారతీయుల హక్కును గుర్తించబోదు. శాసనసభ్యులు పౌరుషముతో ప్రవర్తించినపుడే, కిదలిక గలుగును. శాసనసభ్యులను రాజీనామా నీయుడని కోరిన, శాసనసభలపై ప్రజలకు మక్కువదొలగునమో నని, సభానిర్వాహకులకు భయము గాబోలు! కరాచీసభలో నిట్టి తీర్మానమును నిర్ణయముగ గావించినపుడు, మదరాసు వెనుకంజవేయనేలనో తెలియకున్నది. ప్ర

యోజనరహిత మగు నిట్టి యసమ్మతి సభలవలన అధికారులకు మరింత యలుసగును. ఇప్పుడు జరిగినది, కేవలము ఉప్పుపన్నుకు సంబంధించిన ప్రశ్నమాత్రమే గాదు. శాసనసభ తీర్మానమును నిరాకరించుటకును ఉప్పుపన్నును విధించుటకును, ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానమే కారణము. ప్రస్తుత సంస్కరణములు తొలగి స్వపరిపాలనము నుస్థాపితమయినగాని, అధికారుల నిరంకుశ ప్రవర్తన మంతరింపదు. ఇందుకు స్వతంత్రమే మూలసాధనము. నేడు ఉప్పుపన్ను దొలగినను, శేపు మరియొకటి జనింపవచ్చును. అందుచే వీని నన్నిటిని నివారించెడి స్వరాజ్యసిద్ధికొరకే, భారతజాతి తన శక్తినంతలను వినియోగించవలయును. తాత్కాలిక ప్రతిక్రియల నుపయోగించిన శాశ్వతలాభము గలుగజాలదు. కలకత్తాబహిరంగసభలో ముచ్చటించుచు, జులైలో జరుగబోవుసభకు శాసనసభ్యులు వెడలుటవలన తీరని నష్టమువాటిల్లననియు తానుంచే రాజీనామా నిచ్చితిమనియు, జే. చౌదరిగారు నడిపిరి. వీరి మార్గము నిరూపించుట మేలు.

నాగపురపు సత్యాగ్రహము
జాతీయపతాక సంరక్షణకొరకు, నాగపురము నందు సత్యాగ్రహ మారంభమయ్యెను. పదకొండు మంది వాలంటీరులకు చెరి మూడుమాసములశిక్ష విధింపబడెను. వాలంటీరులు మహాత్మునిస్మరించుచు జయులుకుబోయిరి. మరల పదకొండుమంది వాలంటీరులు స్వరాజ్యపతాకమును గొంపోవుచున్నందులకు అరెస్టుగాబడిరి. వీరిని అధికారులు అరెస్టుజేసిరి. ఈరీతిని, పతాకగౌరవమును నిలువజెప్పుటకు విచ్చికభటులొకరివెంటనొకరు సత్యాగ్రహ మవలంబించెదరు. శాంతిని, జాతీయసంయోగమును, రాజ్యమును ప్రదర్శించెడి పతాకమును రక్షించుటకు భారతీయులెల్లరు సమముగట్టుకొనవలసిన విధియగుచున్నది. జాతీయపతాకమును రక్షించుట యనిన, దేశస్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటయే.

మలబారు కిలాఫాత్ సమావేశము
మలబారు కిలాఫాత్ సమావేశము హక్కు సయ్యదుమహమ్మదుగారి యధ్యక్షతక్రింద జయప్రదముగ జరిగినందులకు సంతోషించెదము. హిందు మహమ్మదీయ సంయోగమునుగూర్చి అధ్యక్షులు నొక్కివక్కాణించిరి. భారతీయులందరును మూర్ఖుడేశముకొరకు తమవిభేదములను తొలగించుకొనవలయునని కోరిరి. స్వదేశ సంస్థానములలో హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగము బలముగనుండ, బ్రిటిషుఇండియా యందది తరుచుగ భంగముగటకు కారణమును గ్రహింప దూరముబోనక్కరలేదు. ఎట్టికష్టములు వాటిల్లినను, జాత్యైక్యత చేజిపోకుండ జూచుట దేశనాయకులవిధి. ఏలయిన, ఐకమత్యము నందే స్వరాజ్యము గలదు.

భారత కాంగ్రెసు నాయకుల వక్షిణయాత్ర

ప్రమాణ రాజగోపాలాచారి, దేవిదాసు, రామనాథగారు కి. వ. తేజీని కుభికోణముచేరి ఆదివి పంతులయ్యగారు మున్నగువారు వారి స్వాతంత్ర్యమొసంగి ఈరేగింపుతో తీసికొనివెళ్లిరి వారిలో చిడబరి కొదనాగుగారు వాముగలకు వండ్లపాటి పుష్పవరములు సమర్పించిరి. సామన్యజ్ఞాన శక్తిగాను పూర్ణవంధనము లేదు పాపముల దక్షుణతో సురుచ్చించిరి. పంతులయ్యగారు 200 రూపాయల కేలల వెండి గిన్నె నిచ్చిరి. మరి వెక్కిరించుకొనడ నొసంగిరి రాజగోపాలాచారిగారి సూచనప్రకార విల్లియంసెరిగి కనాలాచేయుచున్నారు. సాయంత్రము బహిరంగసభలో సన్మానప్రదంబగును. (స్వరాజ్య)

విదేశ వార్తలు

తుర్కీ-ఫ్రాన్సు

సంబంధము కొంత పెరుగుట

సిరియా సరిహద్దులలో సైనిక కేంద్రీకరణభయము

లండన్ మే 2:— ఫ్రాన్స్ తుర్కీ సంబంధము నానాటికి పెరుగుచున్నది. స్నేహభావము ఒక భాగముగా మారుచున్నది. సిరియా సరిహద్దులలో తుర్కీ సేనలు కేంద్రీకరణ మగుటచే వాటిల్లు ఆపాయమును గూర్చి ఫ్రెంచి ప్రాంతమున 25 తుర్కీ సేనలు ఆదేశించినట్లుగా ప్రచురించినయు పరాసులు తమ కాపురము నిమిత్తము సైనిక ఇర్వలను తీసికొన వలసిదగునని తెలియజేసినట్లును కాక ఫ్రాన్సునోపిలునుండి ప్రెమ్మ పత్రికావిలేజురి తెలుపుచున్నాడు.

తుర్కీ విధానమేమియు మారలేదని కమ్యూనిస్టు సభా క్యమలు రాపురేగారు కోవతుతో తుర్కీ ప్రాంతో ఒడంబడికను గూర్చి చర్చించుటయేనని రూటగు విలేజురి పార్టీనినుండి తలవించుచున్నాడు ఈ ఒడంబడిక ప్రకారము తుర్కీ సైన్యము కొనుగట్టు పరాసులు ఈ యుద్ధమున దృఢముగా నిలువ లేదని పరాసులమీద నిందారోపణము చేసెను. తనవారమున కనుకలముగ పరాసు సైన్య ప్రచలనమును దృఢపరచును జూసెను.

పరాసుల బెడదంపు

కాక ఫ్రాన్సునోపిలు మే 2:— తత్వము తుర్కీ సైన్యము తమ సేనలను సిరియా సరిహద్దులనుండి కేంద్రీకరణము గాకుండ మరలించుట లాసేను సభనుండి విడిచిపోయెదమని పరాసులు బెడదించుచు ఫ్రెంచి ప్రాంతమునకు తుర్కీ ప్రభుత్వమువారి కోరికలను నిండజేసెను.

జర్మను మార్కులు పాను 1కి 155000 నుండి 158000 కంటే పెరిగి యగుచున్నది.

క్యాబిడెన్ నాకానిర్మాణ కంపెనీవారు 3 తేదీని క్రొత్త X మిసాలాన్ అను నౌకను నిర్మించుటకు ప్రారంభించిరి.

బర్మాండు పరిస్థితులు

తాత్కాలిక యుద్ధవిరామము

ప్రభుత్వ వైఖరి

లండన్, మే 2:— ఉదయం 12/3, ప్రెమ్మ పత్రికా విలేజురి డిక్లైరేషన్ యొక్క తెలుపుచున్నాడు:— డెయిలు ఇరాక్ సభలో డిలెరాగారి సంగతి ఏమియు తెలియజేయు సంధిసమస్యను గూర్చి చర్చించుటకు వారికి వీలులేదు. సోమవారమునండి పూర్తి విరోధము అంతరించినది. క్రొత్త పరిస్థితి, బిలియం ఉమెకాసిగార్లు చరిత్రయుటచే డిక్లైరేషన్ భయముగ లేదు. పరిస్థితులు వ్యక్తమార్గమున ఒడియుల తోచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు డిలెరాగారిని గూర్చిగాని వాని ప్రకటనలను గూర్చిగాని అంశ ఉత్త్యక్తత్వ స్వీకరించుకొనలేదు.

ఈ తాత్కాలిక యుద్ధవిరామము ఇరవతముల లేదని స్పష్టమగుచున్నది.

ఒక క్రీష్టేటు ప్రెస్టెన్ జంపినయొ దగ్గర చేతుపాటలను ఉంచుకొనిరినియు ఇద్దరు జరిమి ఇరవతముల సైనికులు ఉడియించెడిరి. డిలెరాగారి తాత్కాలిక యుద్ధవిరామ ప్రకటనను క్రీష్టేటు ప్రభుత్వము ఉత్త్యక్తచెట్టదలచుకొనలేదు. దీనిని గూర్చి డెయిలు ఇరాక్ సభలో మాచింపక పోవుటయే కారణము. క్రొత్తము ఎట్టిసోరాటము సంపకండ్ ఇరవతములను క్రొత్తయటకు సంకల్పించుటయే యున్నాడు.

ఉప్పు పన్ను

కామన్వెల్త్

భారతదేశపు ఆర్థిక చట్టములో ఉప్పుపన్ను విషయము గూడ కలిసియుండుటచే దానిని సామన్యము దేశగీరించ రాదని గణితసభ్యులు ఒక తీర్మానము నుపసాదించెదరు.

చెస్టరు ఒడంబడిక

ఇరానులో తుర్కీ ప్రభుత్వమువారి హక్కులు ఇరాకు సరిహద్దులలో కొన్ని హక్కులను తుర్కీ ప్రభుత్వమువారు కొన్ని కార్యములను ఆమెరికనులకిచ్చుటచే అది చెల్లదనియు అట్లు ఇచ్చుటకు వారికి అతికారములేదనియు బిలియం వారి తరపున తమ ఆక్షేపణను తెలియజేయవలెనని కాక ఫ్రాన్సు టెనిసియలో నిన్న బిలియం ప్రాంతమునకు తుర్కీ ప్రభుత్వం చేసిన కామన్వెల్త్ లో తెలియజేయబడెను.

లండన్ నుండి ఇండియాకు విమానములమీద పోవుట

త్వలోనే జరుగు ననుకొనుచున్నాడు. దీని క్రియా రూపములో బెట్టుటకు సామ్రాజ్యసంరక్షక సంఘముచే రాలో చించుచున్నారని మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక తెలుపుచున్నది.

అబిసినియాలో బానిసవృత్తి

తన్ని వారణవిధానము

అబిసినియాలో బానిసవృత్తి తొలగించవలెనని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. మెదజాజ తీయన 26 బానిసలతో ఒక నౌక కట్టువడెను. వీరిని అబిసినియా అంతర్భాగములో కొనిరి. అరేబియా తీరమునకు గొంపోవుటకు ఫ్రెంచి సోమాలీ ల్యాండు దగ్గర తాజారాలో కడతలో నెక్కించిరి. బానిస వృత్తిలో మెలగువారిని పట్టి కిక్కించెదమని అబిసినియా కిత్తు టూర నెత్ పోగారు తెలియజేసిరి. 122 సంవత్సర మార్చి 40 తేదీని అబిసినియాలో బానిసవృత్తి జరుగుచున్నదన్నమాట అసత్యమని అడిన్ అరేబియాన్స్ బిలియం రాయబారి తెలుపుచున్నాడు.

ఈజిప్టులు నిర్ణయ ప్రదేశము లగుచున్నవనియు అబిసినియా సరిహద్దులు అందరితోపాటు నాగరకముగనే యున్నవనియు అందుచే ఈవదంతులు అస్యతమని ప్రకటించిరి.

లా సెను సభ

తుర్కీ యుద్ధమును గూర్చి ఒడంబడిక

ముహర్రా డిక్లైరేషన్ గూర్చి భిన్నాభిప్రాయము

లా సెను, మే 2:— ప్రెస్ ఈజిప్టుపన్నులమీద చేయబడిన ఋణముతో తుర్కీ ప్రభుత్వమువారికి పనితీరుండ జేయుటకు ఆర్థిక సంఘమువారు అంగీకరించిరి. అబ్దుల్ ముఘనిము అటులు వారసత్వపు రాజ్యములకు పందిపెట్టవలసిందీ ఆలోచించుటకు గొప్పచర్చను జరిపిరి. ఒక్కొక్కర జ్యు మెంత్ ఈయకలసిందీ స్వీకరించుటకును. భిన్నాభిప్రాయములున్న జాతి గ మితి వారు పంచాయితీ దీర్చి పరిష్కరించెదరు. అబ్దుల్ ముక్ ప్రభుత్వ ఋణమును సంధి పత్రికలోనుండి తీసివేయవలెనని తుర్కీయులు గోరుచున్నాడు. వీరినిగూర్చియు భిన్నాభిప్రాయము వచ్చినది. దీనినే ముహర్రా డిక్లైరేషన్ నెదరు. ఈవిషయమై తుర్కీయులు గనుక ప్రత్యేకముగ ఏదైన ఏర్పాటుజేసెదరని అంగీకరించెదమని మిగతందరి తెలియజేసిరి. ప్రత్యేకమువారు హక్కులను కాపాడవలెనని రంబోల్డు, మాటాగ్నా మెగ్గిగార్లు పట్టుకట్టుచున్నార. ఈవిషయమును ప్రత్యేకపరిజ్ఞానము గల సభ్యులకు తెలియజేసిరి.

అమెరికాలో నిషేధోద్యమము

అమెరికాలో బెట్టుబడులు

నిర్మాణములకు కర్వనికముల మద్యపాననిషేధ పట్టుమును 20 నోబులతోపుక అమెరికాలో బెట్టుటకు సంబంధించు వారము గావని అట్టార్ని జనరలు తెలియజేసెను. జూన్ 15 తేదీనుండి ఈచట్టము అమలుగానికి వచ్చును. దీనివలన విశేషియ ప్రభుత్వమువారిలో కలిసి పనిచేయుటకు వీలగును. ఈలోపుక కట్టుబట్టులు లన్నియు జేయబడినవి. ఈచట్టము ప్రకారము యునైటెడ్ స్టేట్స్ స్టేట్స్ రాజ్యపు సరిహద్దులలోపుక అమెరికను నౌకలుగాని విదేశీ నౌకలుగాని మద్యములను గొంపోగూడదు.

కృత్రిమరము మూసగుటకు, క్రీలను, పిల్లలను వ్యభిచారవృత్తిలో దింపకుండ జేయుటకు జాతిగమివారికి అధికార మియ్యవలెనని హేగ్లో సెకండు యెడరువారు అంగీకరించిరి.

నవ్వపరిహారములు

ఫ్రాంకో జర్మన్ పరిస్థితి

క్రొత్త జర్మను లేఖ

ఇంటివరకు నవ్వపరిహారమునకు పరిష్కారము కాలేదు. జర్మనులేఖ ఈసమస్య పరిష్కారమునకు నూచనలను తెలియజేయుటలేదు ఈలేఖను పరాసులు నిరాకరించెదరని పార్టీనినుండి తెలుపుచున్నాడు. ఈ లేఖలో వెల్లబడిన మరొకటు పరాసులకు నచ్చలేదు ఈ విషయమై బిలియంవా రేమి శాపేక్షతో యని ఎదురుచూచుచున్నాడు.

జర్మనులే పరాసుల మరతులను నెరవేర్చుటకు అవకాశము తమ లేఖలో జేదనుచున్నార. అసలు పరాసులు సభకు వచ్చి ఈ విషయమై చర్చించెదరని లేదో యని సందియమగుచున్నది. సాత్వికవిరోధమును ఏమిమచుందైర మానవత్వము పరాసులు గూర్చి నున్నంతకాలము జర్మనులు నిరోధమును జూరకమాచని యనకొనుచున్నార.

ఫ్రెంచి పత్రికలు

అన్నియు జర్మనుల లేఖ పరాసులకు రుచించుననున్న యని. జర్మనులు తమ పరాజయమును ఒప్పుకొన్నగాని పరాసులు రాయబారుల కొప్పుకొనరని వింట్రావిసిజెక్ పత్రిక నడుపుచున్నది. పరాసులు యుద్ధానో యుద్ధుని బెంపు పత్రిక నడుపుచున్నది.

బ్రిటను నౌకాదళము

సింగపూరే రప్పాటులు

కామన్వెల్త్ లో సైనిక వ్యయమును తగ్గించవలె నని కర్మలు ఆమెరికాకు చర్చించిరి. సింగపూరులో నౌకాదళమును కేర్చుచుట జాతిగమితిగాని వాషింగ్టన్ ఒడంబడికగాని విరుద్ధము గాదనిరి. సమాద్రము అందరకును వర్తకము జేసికొనుటకు స్వేచ్ఛ గనుండుటకు నౌకాదళము స్వేచ్ఛ దిరుగుటకు వీలుండుటకే ఈనౌకాదళమును నెలకొల్పుచున్నార మనిరి. అవసరము వచ్చునపుడు నౌకాదళము సమగ్రముగ పనిచేయుటకు వీలుండుటలు ఏర్పాటులు జరుగు ననిరి.

క్రమతమమున పటాలమును మోచ్చించవలెను. కాని అంతవిస్తారము మోమానికదగముగాని, కాల్యములుగాని అక్కర లేదనిరి.

సైనిక వ్యయమును తగ్గించవలె నన్న తీర్మానము ఏడిపోయెను.

కెయిరో కుట్ర

తల్లె పర్యవసానము

కెయిరో కుట్ర సేరములో ఇద్దరు సాతులచే తప్పుసాత్వము నిప్పించుటకు ప్రయత్నించుటచే ఇద్దరు సోదరులకు సైనిక శిక్షాసానమువారు రెండేండ్లు కఠినపరకమును 100 పానులు జరిమానాను విధించిరి

ఈ సోదరులలో ఒకరు కేంద్రీడ్డి విశ్వవిద్యాలయపు పట్టభద్రుడు, రాయలు ఎకనామిక్ సొసైటీ సభ్యుడు, డిక్లైరేషన్ మంత్రివర్గములో పనిచేసిన ఒక ఉద్యోగి.

చీనావారి చిక్కులు

అంతర్యంతరముల భయము

చీనాలో మూల అంతర్యంతరములు బయలుదేరు ననుభయము గల్గుచున్నది. ఇరవతముల సైన్యములు సన్నాహ మగుచున్నవి. సోవియటులు క్రొత్తవరుతమును ఆక్షేపించుచున్నార. పోవును మరి యితర మతాధికారులను వేరొకరముగ విగ్రహములనుజేసి ఊరేగించిరి.

కెయిరో మాతృ సేరము

సంద్యమున వాపురిసంఘమునకు జెందినవారు చాలమంది అరస్తుచేయబడిరి తెలియచున్నది. ఇంతవరకు 15 గురు అరస్తుచేయబడిరి. ఇందులో గొప్పవారు చాలమందిగలరు. 15 జూలనుండి 4 గురు సాక్షులే విచారించబడిరి.

కలత్తై భాంతియపంపుమావారు ఈ కృతము నామే
పించుచు భారతీయల రాక్షసవారు లీపము రద్దుచేయుచుటకు
కుమ్రబుప్రయత్నముల గావించవలెనని తీర్మానించిరి. జే. చా.
దరీగారు తమ సభ్యత్వమును వదలుటకు గల కారణములై (సా.
యగారి చర్యయే యని తెలిపిరి.

పండిత మోతీలాలు సెహగారిలేఖ

కాంగ్రెసు సభ్యులందరూ కాసనభల ఎన్నికలకు నిలువలేదు. మే నెల 25 వ తేదీని బొంబాయిలో భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘం జరిగినవిషయము మరల చెందునంపు ములకు సమాధానము తుదిరగలదని కాంగ్రెసు సభ్యులలో కొందరికి అది యాశయము పాలగుచున్నది. అది ఎన్నటికిని జరగదు. కాసనభలకు వెళ్లుటకు కాంగ్రెసు వారికి రించినగాని సమాధాన మింకొకరిని తుదిరగలదని నేను నిర్ధారణగా తెలుపుచున్నాను. కాసనభలను మొదలును కాంగ్రెసుకును వారు చేసిన ప్రయత్నములను విఫలమై నది. వారి రీతిగా కాలమును వృథాచేసిరిగాని కాసనభల ఎన్నికలని తమకు వాగుగా వశమేయలేదు. ఇప్పుడేగాక యితరులందఱును గూడ రి దుపక్షములకు సమాధానము కలుగదుగాన ఎవరికంటె వారలలోనిందుకొని పనిచేయలేదు.

మే నెల 25 వ తేదీని బొంబాయిలో జరిగిన కాంగ్రెసు స్థాయిసభ్యుల సమావేశమున దాను, హాకిం అబ్దుల్ ఖానుగారు వెళ్లదలచుకొనెనని భారత స్వరాజ్యసంఘం కార్యదర్శి సండిత సెహగారు ప్రకటించిరి.

కృపాణమును ధరించిన శిశువునకు శిక్ష

కలకత్తాలో లైసెన్సులేషన్ కృపాణమును ధరించినందు కొక శిశువునకు 1 రూపాయ జరిమానా వేయబడినది. నిందితుడు తురిచోడితమకు కృపాణధారణమును మానకాలనియు మ్రోగోర్సు కమీషనరునయి పలుక మేజిస్ట్రేటు ఆతనిని వారము రోజులవరకు కృపాణము ధరించుట కనబెట్టెను చాలమంది శిశువులు కృపాణముల ధరించి కోర్టువద్దకు వచ్చిరి కాని వారి నెవరూ చేయలేదు. వారు కాంతముగ వెళలిపోయిరి.

నేను ప్రబలియున్న ప్రదేశములనుండి కలకత్తావచ్చు జనులను వైద్యులచే తనిఖీచేయించవలెగా యు విషయము ప్రస్తుతమని కార్పలేషను అధ్యక్షులు అభిప్రాయ మొనరించుచే నీవిషయము తిరిగి సెనెట్ ఆశీర్వాదమునువారికి విచారణార్థము పంపబడినది.

ఈ రాకొత్త సంద్ధి

ఈ రాకొత్త సంద్ధినింపబడి నన్నటినుండి ఈరాకు ప్రభుత్వమున రద్దీర్చి చూపుచుండుటచే సంద్ధికాలపరిమితి సందర్భములగు కాని, ఈరాకును నావారాస్త్ర సమితిలో చేర్చుకొనువరకు కాని, ఏదీముందుకొనిన సంద్ధికు నియమించవలెనని ఆగ్నేయము ఉభయపక్షములవారిచే కావించబడినది.

అగ్ని ప్రమాదము

రంగునగరం చాకు గ్రామమున దగ్గి ప్రమాదములకున చాల గృహములు పరశుగామప్రీతి యయ్యెను. ఈ గ్రామమున నూనెగలుగులు గలవు ఇంకొకటి కాకిము సమైక్యి.

కొకయిను రహస్య వ్యాపారము

పోలీసులు పట్టుకొనట
కాకతూప మే రి. ఎక్సెన్స ఇన్స్పెక్టరు, డేవద త్తులను కొకయిను రహస్య వ్యాపారియొక్క గృహము నకస్మాత్తుగ ముట్టడించి గృహమునందు రు 500 విలువగల 15 అవున్సుల కొకయినును పట్టుకొనెను. డేవదత్తు ఈడినిని పొందెనని ను. పోలీసులు సెదకుమడిరి. నివాసాంతి అనుకరి సేకుడు అరెస్టుచేయబడినది.

కొన్ని లబ్ధిలు అమృతము

1923 సం. మే 3వ తేదీని ఇండియా మంత్రి 80 లక్షల కొన్ని లబ్ధిలు అమృతము చేయునని ప్రకటించెను.

కరాచీకోర్టు భారతీయును న్యాయాధిపతిగ

నియమించబడెను
సింధుదేశ న్యాయస్థానమున క్రొత్త కేసులనుబడిన 5 వ జడ్జివకదికి రూప చంద్ బిలారాం బియ్యం. యల్. యల్. బిగారు నియమించబడిరి, వీరు జూన్ 21 వ తేదీని చార్జిగొనెదరు.

కొంస్టాబుల వర్గరంగునకొనెనను నేరమునకై విచారింపబడిన ఆర్. వి. యం. దాకార్డు కండక్టరు ఈ ఏ. ఏ. బాన్సును కోర్టునకు సమర్పించి విడుదలచేయబడినది.

నిర్ణయ దినము

నిర్ణయదినమునచ్చినది. ఏప్రిలుమాసము ముగిసినది. తన పక్షమువారిని కాసనభల అభ్యర్థకుని నిలుపుటకు దానుగారు తీర్మానించిరి. కాసనభలబహిష్కరణ ప్రయత్నములను విడవబడునని దానుగారు రెండవపక్షమువారిని కోరుచున్నాడు. పంజాబు అల్లల విషయమై ఒక వార్తాపత్రిక (రెవిన్యూ) తన అభిప్రాయముల తెలుపుచువారి హిత మొనగుటకలన కాసనభల ప్రత్యేకమునకును పంజాబునందలి భేదములను అంతమొందుటకును సంబంధమున్నదని తలచుటకువీలులేదు. వార్తాపత్రిక ప్రతిభతో ముట్టాడు దానుగారు ఎన్నియో విషయములగుంచి తమ అభిప్రాయములను తెలియించెదమన్ను. కాని అన్ని విషయములకును తరస్కర సంబంధమున్నదని ఊహించరాదు. పంజాబునందు పదవులకును స్థానములకు జరుగు పోరాటమునందు కాంగ్రెసు పక్షమువారుకూడచేసిన భేదములు అంతమొందుటకు బహుభాగము వృద్ధి చెందునని సామాన్యులకుకూడ తెలియును కాసనభల ప్రవేశించుటయో కాసనభల బహిష్కరణయో కాసనభల అట్లుంచి పంజాబునందలి సంఘమైత్ర్యములను అంతమొందిండు కాంగ్రెసు పక్షము వారి ప్రభుత్వము. మన కార్యక్రమములయొ నెరిపిపెట్టి అయినను పంజాబునందు కాంతిస్థాపించుట మనధర్మము. అవసరమైన మనము మన అసహాయాద్యమ ప్రయత్నములను విడనాడి పంజాబునందు విజయమును ఏర్పరచుటకు ప్రయత్నింపవచ్చును కాని అసహాయాద్యమ ప్రయత్నములను విడనాడుటకు నీ సహకారమును పోలియున్న కాసనభల ప్రయత్నముల నామోదించుట కాకాలము.

* * * * *
కాసనభలబహిష్కరణ ప్రయత్నముల విడనాడుటయిన దానుగారి అర్థ మేమో మాకు స్పష్టముగ తెలియవచ్చినది. వీరు కోరునది వోట్ల నివ్వకూడదన అందోళనము అంత మొదలయినదియో లేక కాసనభల బహిష్కరణమే అంతమొదలయినదియో. అంతశ్రేయము కాకున్నను వోట్లనివ్వకూడదన అందోళనము విరమించుకొనుట కాంగ్రెసుతీర్మానములకు ప్రత్యక్షవిరుద్ధముకాదు. బాబు భగవానుదానుగారు చెప్పినట్లు ఇప్పుడులేనివారు కాసనభల ప్రవేశించుటకైనది. కాసనభల ప్రవేశించుటచినవారి ఇతరులు అటుకాములను కలుగ చేయకూడదు. ఇట్లు కాక కాసనభల బహిష్కరణమే విడనాడుట కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుటయగును. అవసర కాంగ్రెసు సమావేశమునందుచేరు విధము నతీర్మానింపబడినగాని కాంగ్రెసు తీర్మానములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుట కత్తురికిని నాకుకులేదు. గయా సమావేశమునందు గాదింపబడిన తీర్మానములను నిర్దుష్టములకై అవసర కాంగ్రెసురహస్యసభను సమావేశపరచుట యుక్తము అను విషయమై ఆలోచించవలెను. ధనము శక్తి కాలమును గృహగా వ్యయ మొనర్చుట తక్కుక నెట్టి లాభమునుండదని మా అభిప్రాయము. వోట్ల నివ్వకూడదన అందోళనమును ఆమోదించువారు కొందరున్నారు. కాని వోట్లనివ్వకూడదని తీర్మానము జరుపుటచే చేతమునందు ఉత్తేజము ప్రబలుననియు కృత్రిక కాసనభల ప్రయత్నములకు అనుకూలముగ పనిచేయవలెననియు మా అభిప్రాయము. (జన్మభూమి)

సామ్రాజ్యసమస్యలు

నేటి ప్రభుత్వసభలో ఇండియను ప్రెజిడెన్సునగూర్చి ప్రత్యేకముగ చర్చించిరి. తనతేని కాకిములకు పని కలుగజేయుటకు పనిలేని కార్మికులు బండనుండి ఇతరదేశములకు పోవలెనని, ఇట్లుచేయగోరుట నిరాశచేత గాను, ఏదోవిధముగ ప్రస్తుతము పనిలేని కార్మికుల సమస్యను తప్పించుకొనుట కష్టమనినది గాదు.

ఇట్లు వైదేశములకుపోయిచో అచట వినియోగించుకొనబడకున్న సాధనసంపదలను ఉపయోగించుకొనుటకు వీలుగను, సామ్రాజ్యముయొక్క విశ్వలక్ష్యము పనిలేనివారు ఇతరదేశముల కేగిన బాగుకదను అని తెలియజేసిరి.

ఇటీవల ఎస్సెసులో ఎరినో ఎరినో కార్మికుల కారణముచే క్రమశిక్షణాపాతముగారిని పరామర్శ అరెస్టుచేసి వార్డులలో కఠినసాహసముచేయించిరి.

మలబారులో నాయకుల సంచారము

ఉద్యోగుల నిరోధము
ఈ నెల 2 వ తేదీ రాత్రి వార్డుల సభ్యులను పట్టుకు మంత్రేకరకర్మ మొనరించు కొంటా (కల్లీకోట) యాహులు సాహెబు (కోయంత్తూరు) గార్డు కల్లీకోటనుండి ఎర్నాడు ఉలరవాడు తాలూకాలకు బయలుదేరిరి. వారా తాలూకాలకు వెళ్లిన కొంత దూరముకలుగను. గాన వారా తాలూకాలకు వెళ్లినాడని కల్లీకోట ప్రభుత్వమున నోటిసును కల్లీకోట పోలీసులకు యిసపెక్కవారికి కందజేసెను. "మీరు ఏట్లుము ప్రకారము మా ప్రయోజనము నాపివేయుచున్నారో తెలుపలేదు. ఎంతకాలమువరకే కల్లీకోట విధింపబడెనో వివరింపలేదు కాంగ్రెసువారి అశాశనసారము నేన మీ అజ్ఞనుల్లంఘించరాదుగాని యిట్టిన్యాయవిధి కర్మకు ఉత్తరవునతికమించుటకుట నాంతర రాత్రికి రాత్రికి తెలియముగా నన్నదిగాన నేను అసమ్మతితోడనే యీనోటిసును వైసెంజముచేయవలసి వచ్చినది అనికల్లీకోటకు వారందరును తమతమ నోటిసులవై (వాసి) సంకేతములచేసి మరల కల్లీకోటకువచ్చిరి.

రాజ్యద్రోహకరప్రతికను ప్రభుత్వమువారు వశముగావించుకొనుట

లండనులో 1923 వ సం. మార్చి 13 వ తేదీని ప్రకటించబడి హింద్, యూరోపు, అమెరికా దేశములయందలి భారతీయప్రతిక అను ప్రకటనము రాజ్యద్రోహకరమని నిర్ణయించి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొనిరి.

బొంబాయిలో దొంగనోట్లుచేయువారిపై కేసు

బొంబాయిలో ఒక మహమ్మదీయుడును, ఒక భారతీయ క్రైస్తవుడును నలుగురు మృదానీలు, ఆరుగురు అపూరి హిందువులును మొత్తము 12 గురు దొంగనోట్లు తయారుచేయుచున్నట్లునునింపబడిరి. వారిలో 9 గురు పట్టుబడిరి. 3 గురు తప్పించుకొని తిరుగుచున్నారు. 2 వ యుద్ధాయి విచారణలో అరెస్టుచుగారు తిరిగెను.

కాశ్మీర యువరాజు వివాహము

కాశ్మీర యువరాజు 5 వ హరిసింగ్ కిగాకిని ధర్మపుర మహారాజాగారి పెద్దకుమార్తె శ్రీయంత్ బాయాభాగ్యంత్ కు స్వాగ్ బాయాడీ సాహెబ్ గారికిని వివాహము ధర్మపురమున 12 రోజులు అలంకారముతో జరిగెను. వేలకొలది జనులను చాలమంది స్వదేశసంస్థానాధీశులును వివాహములకు విచ్చేసిరి, పెండ్లివాడు 3 వ తేదీ ధర్మపురము నిడిపోవునపుడు కాశ్మీర మహారాజావారిని ధర్మపురమున విసతి ప్రభుత్వమునుసమర్పించుట.

సింధు కమిషనరు

సింధుదేశపు ఆక్టింగ్ కమిషనరు జే. ఎల్. మాట్ ఫర్డునీ వీ. ఈ. వి. సి. యస్ గారు కరాచీకుడె.చి జార్జి గొనెరి.

కడపమండల జాతీయసంఘసమావేశము

ఈనెల 11 తేదీ శుక్రవారము మండల జాతీయసంఘము యొక్క అవసరసభ జరుగునుగాన సభ్యులందరు రాకపోకుట విషయములు

1. రాష్ట్రీయసంఘమునకు ప్రతినిధుల సమైక్యము.
2. మండలసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహకుల సమైక్యము.

ప్రభావగిరి రామమూర్తి

మొసమునకు తగినశిక్ష

రంగునలోని ఇస్లామియాప్రెజ్డే సిమెంట్ మ్యాగిసిఫా క్టరీన్ కంపెనీలో పనిచేయు హేముఅనునతడు పరిశ్రమలాభమునకై లాటరీవేయుననిచెప్పి జనులందఱు తలకొకరూపాయి చొప్పుక కనూలుజేసి మోసముచేసినందుకు మాడొడ్డ కఠినశిక్ష విధింపబడినది.

వై.క. రైలుబండిమీద బాంబును నేను ప్రయత్నించెనని తండవాడికారి 5000000 మార్కుల జరిమానాకు పాల్పాడును.

బేరులో ఫిలిష్టైన్ గారి ఎన్నిక రద్దుచేయబడినది, మరల క్రొత్తయెన్నికలు జరుగును.

కట్టివేసినారు. గాడు పులు ప్రారంభమయినవి. కాలు కలు కట్టవేయుచేత ప్రయాణికులకు చాలిగా బాహమునకు మంచిస్థిరము దొరకక యిట్లుండిపడుచుండును. ఈ రోజులలో జాతివనుచుట కష్టమయినవని యని అందిరిని తెలిసియున్నను ప్రయాణములు మాత్రము మానరు. కార్యారంభములు కష్టములను లెక్కచేయనివచ్చు. ఎంతదూరప్రయాణమయినను ఎంతదూరముమైనను క్రమము గానిపడుచుటమానరు. అనేకులు జనలువేడిగాడుపులువధులనుధిచుటయు పిక్కకొప్పుడు వడనొట్టి కొందరికి ప్రాణములుపోవుచుండుటయు కూడ సంభవించుచున్నవి. ఈకష్టములెక్కిన పుత్రాత్ములు మార్గములలో చలిపందిల్లువేయించి చల్లనిదాచకోరక మాటును నీచుమట్టికలును వేడిగంజియు నుకలబావయును ఎంతికికొనలనిసిని వారికిచ్చును. ప్రాణాపాయములు కలుగకుండ రక్షించుచు పుణ్యము మూటగట్టుకొనుచున్నాడు. చలి పెందల వెట్టరలెనని ధర్మచింతయుండవలెగాని తలచుచున్నయెడల చురూపి వెట్టరచ్చును. నలుగురికైకవత్సమున్నయెడల నినుపెడల వెట్టరచ్చును. డబ్బుగలవారు కలిసివచ్చి రా చెప్పకగృరలేదు. దివ్యముగా సాగింపవచ్చును. సోదరులారా! మానవజీవముంత బూకొట్టినేత గలదు. ఇంతసులభమై

రాటమును గూర్చి

గంభీరపన్యాసము

తిరుపతి మునిసిపల్ పాలికాపాఠశాలల వార్షికోత్సవము 29-4-28 తేదీ కనివారమునాడు సామంతాలము శ్రీశ్రీ చిత్రకుల విశాఖాచార్యుగారి యధ్యక్షత కింద జరిగెను. వారికిని కొందరు జాతీయ గీతములను పద్యములను చుట్టగా పాడిరి. ఈ సభకు కొందరు మునిసిపల్ కాన్సిల్లెట్లను పురజనులు కొందరు న్నూ వచ్చియుండినవారు పాటలను జాతీయ గీతములను విని చాల సంతోషించిరి. పిమ్మట బాలికలు సామిత్రి సర్వవాన్ అను కథయును (ప్రహ్లాదచరిత్రయును నాటకరూపముగా ప్రదర్శించి చూపి. చూచుటకు వచ్చియుండిన పాఠశాల ప్రదర్శకములను చూచి బాలికలను చాలానొనగొందిరి. పిమ్మట బాలికలకు అభ్యర్థనారాలు బహుమతులను యిచ్చిరి. జాతీయపాటలు పాడినందుకు వారికినొక బహుమానము కట్టించుమీద నూరవదికొన వారిలో ఇక్కడినూలు తీసినవారికి మరియొక బహుమానమును యిచ్చిరి. తర్జినబాలికలకు అంకిరీక్షి మాదా మనదేశపు వస్తువులతో రియాయతయజేసిన జామ్యూ వస్త్రాలనున్న అంగిరంగములు రాజకీయ దేశవస్తుకై పట్టును గురించిన (100 భుజులకుమాదా కొందరికి బహుమతుల నొసంగిరి. పిమ్మట బాలికలకు పండ్లువస్త్రాలను పంచిపెట్టబడినది. పాఠశాలను పుష్పములు యిచ్చిరి. జ్ఞానవ్యూహ ఆధ్యక్షులను పుష్పమాలికతో నలంకరించిరి. పిమ్మట ఆధ్యక్షురాలు దిగువ కనిన ఉపన్యాసమును రమణురాలైన శ్రీశ్రీ రూపలూరి (తిరురాంబ గారిచే వదిలించిరి.

ప్రస్తుతము నేను రాటపుపరశ్రవమయమై నాలుగుమాటలు చెప్పవలసింది. నేడు మనదేశము మిగుల దారిద్ర్యము ననుభవించుచు కట్టుటకు బట్టము, తినటకు తిండియు, లేక సకలవ్యవస్థలు పుట్టివై, 7 కోట్ల జనులు 'అన్నమో రాక్షసం' యను జాత్రవాదములలో ఘోషించుచున్నది. 19వ శతాబ్దమునీ శేరిందిన మనదేశము యిట్టిస్థితికి వచ్చుటకు గారణమేమి? వివిధమున బాగుపడలేదుకీ అను ప్రశ్నములకు మనమే సమాధానము నియ్యవలెను. మొదటిప్రశ్నయనకు సమాధానము చెప్పబూనెదము. మనదేశమందలి పంట పరదేశముల కంపుటయే కారణము. పాశ్చాత్యవాగరికరా పిక చతురు చూచి మోహించి దానివలలోబడి బయటకు రాజాలక కన్నుజ్జలించుచున్నాను.

యంతభలకడమైపుణ్య కార్యము మతియొకటిలేదు. కనుక అవసరమయిన ప్రదేశమునందెల్ల చలిపందిళ్లు స్థాపించి గజ్జనులు మార్గస్థులకు సాయపడి పుణ్యము గట్టుకొనుచు గాక, ఇదిగద కనేక గ్రామములలో ఈచలిపందిళ్లు స్థాపింపబడు చున్నవి. కొన్ని కొన్నింటికి మూడవము లున్నవి. కొన్ని యెప్పుటికప్పుడు 500 కాలములమున నేర్పడుచున్నవి. ఎట్లుయినను పుణ్యకార్యమునకు పూనుకొనుచున్నారు సంతోషమేగాని యెన్నిచలిపందిళ్లలో మూలమాదిగలగుడ దాహదీక్షగతులు విశ్రమస్థానములు నేర్పరుచుచున్నారు ఇది వరకు జరిగిన కే ముగాని దేశము కను దెరచిన దనుకొను చున్నాడు. సంతోషమేగాని యెన్ని చలిపందిళ్లలో మూలమాదిగలగుడ దాహదీక్షగతులు విశ్రమస్థానములు నేర్పరుచుచున్నారు. ఇదిగద రకు జరిగినదేమో జరిగినది. దేశము కనుదెరచిన దనుకొనుచున్నాడు. భారతుల వంతా సోదరుల మని గ్రహించితి మనుచున్నాడు. అన్యోన్యసహాయమున వివరత్యము మెంచలేననుచున్నాడు. కలములనుబట్టి గౌరవా గౌరవులు జూపుట మాడదనుచున్నాడు. గాధీశవతుడు కూడ హిందూదేశీయులందరి ఒక్క త్రాటిమీద నున్నగాని స్వరాజ్యమురాదనియు స్వరాజ్యమున కర్హత రానేరాదనియు నొక్కచెప్పుచున్నాడు. అయితే ఈచలిపందిళ్లలో ఈప్రాణాపాయకములయిన కడగాడుపులలో పశుపక్షివృక్షాదులనై నాదరించి క్షింపవలసియై మందువేసనిలో మనదేశీయ సోదరులై మనదేశీయకథ మొదలినందుము ఉపరవరకు ఉపాధుమయేమను సర్వదామనలే కమ్మకొనియున్న నిజపేదలయిన రిడికలయిన యాదిమాంశుల నాదరింపవలసిన రీతిగా మనః స్ఫూర్తిగా నాదరించి కారల కృతజ్ఞతకు లేని యాధ్వర్యచనులకును ప్రాకులయ్యెదరా? తప్పితో తీసికేయుచు అసగా వారిని మీరు కాగిలింపుకొనుటయే కావలెనని బాచుకొని తిరుగుటయు గాదు కనుపుచాలిని ది కాగిలింపుకొనిన రాదు. కనుక చలిపందిళ్లు పెట్టించు పుణ్యకార్యము అదిమాంశులకునూడ దాహదీక్షామలకును విగ్రాహకులకును ఏర్పాటుచేయించు ప్రార్థించుచున్నాను.

మనకు సర్వభాగ్యములుండియు, అపికావముచే నాకర్షింపబడి మన పంటలన్నియు పరదేశములకంపి మనవారి నేడించుచున్నాము. ముఖ్యముగా మనము కష్టములకు నాధారపడియున్నట్లు యంతరవస్తువులకు పరదేశమునై నాధారపడి యుండుటలేదు. సాధారణముగా కష్టములకు సాయము 60 కోట్ల దూత్యములను మనదేశమునుండి పారదోలుచున్నాము. ఇంతధనమును మనదేశమునన్న యంతమంది జీవితులతో యోజింపుడు. ఈధనమంతయు మనదేశముననే యుండుటకేమి చేయవలెననునది రెండవప్రశ్న. పూర్వము మనదేశమున ప్రతియింటిను ప్రతిరాటములమీద పని జరుగుచుండెడిది. మనదేశమందు తయారగుటలనే కట్టువారు. అదలు సాధ్యముగా నుండెడివారు. అట్టిసమయమున పాశ్చాత్యులు సేవగుడ్డలదెచ్చి మిగుల సరకులకు వెలలిచ్చుచుండిరి. మనవారిచూచి మనబట్టలవదిలి అపస్త్రములనే కొనివారింభించిరి. మన సేవవారు తమగడ్డల ఖర్చుపడనందున తమ రాజములను వ్యర్థములను విరచి పోయి యందుపెట్టి పొట్టుమాటికి వేరొక పనికి పోవలసినవారైరి. మనదేశమున ఇట్లు పరిశ్రమలెల్ల సమూలముగా బెరిగివేసినవిదప రియట్టల ఖరీదు లెక్కువచేసిరి. ఇంక మనవారు భోజనమొకముని అపస్త్రమే కొనవలసినవారైరి. ప్రాణముకన్న మానమెక్కుడుకదా?

కావున పాఠము వార్జిచేసిరి. మన మిష్టటిహకురదీని రహస్యము గుర్తింపలేక యెల్లాడుచుంటిమి. నేటికి మన పాలిదేశపురతే గాఢిహాగ్యుడు వచ్చి మన పూర్వపురతేనికై తెచ్చినగాని బాగుపడలేనని చెప్పివారు. అమాట విప్పినందులకే మహాత్ముర క్షింపిరి. ఆరిదేశ్యకు మనకై యారు కర్మములు సామ్యాభ్యుక్తి ననుభవించుచున్నాడు. కారాగారమున మనసోదరసోదరీమణు లనేకలు అందులకే క్షింపబడిరి. క్షింపబడుచున్నారు. కావున సోదరీమణులారా! కర్మకృత్యాలొచ్చింపుడు. లేక మన రాజపురతేను నభివృద్ధిరచి మహాత్ముని కక్ష్మిసోదలలు విడిపించుకొనుటకు నిశ్చయింపుడు. తిరుణముచ విడువకుడు. అనేకలు స్వరాజ్యమెచ్చట నుండియో రావలయుననియు; కచ్చుటకచ్చుటయు తలంచుచున్నారు. అది శుద్ధపాఠాలు. స్వరాజ్యమెచ్చునడిమి. మూటగట్టి మనకుదగిరాదు. మనదేశములో అన్నిమో రాకుచు (దాండు యేర్పువారికి అన్నిమోదంతులే స్వరాజ్యము. సోదరీమణులారా! మనవారికి అన్నములు జేయుట మనవిధి. కాన ఇకమీదనైనను మీరు ఖద్దరుకట్టెదరని తలంచుచున్నాను. మనదేశశ్రీయు యొకచే చెప్పించుకొనకూడదు. ఇతరసభ మనము చెప్పునట్లుండ నలెను. ముందు మీరు ఖద్దరుగట్టి మీధర్మల కేతక కట్టిం చి మీ యిండ్లలో రాజముల నెలకొల్పవలయును. మీధర్మలు మీ మాటల జగదాటక పరమ సంతకముతో నంగీకరింతురు. ఈ ఖద్దరు విషయమున మన తిరుపతి మెనకబడియున్నది. దానికి కారణము శ్రీశ్రీ. అనేకలు మోటుగుడ్డలు కట్టలేదుచురు. దీక్షిగూడ మనమే కారణము. మన దేశమున పూర్వము సన్ననిబట్టలు తయారగుచుండినవి. ఇందులకు దాహరణముగా విజ్ఞోరియా మహారాజ్ఞిగారి కాలమున మనదేశములో సిద్ధమైన బట్టలు అగ్నిపైలెల్లలో నిమిడ్డబడి రాజగారివద్దకుమనదేశీయర్థముల గొంపోక యచ్చటి వారందీ చూచి యాశ్చర్యమానమాయలబూని మన ఒరికమలంత మొందింప సమర్థులై దాక్షిణ్యార్థులై. మహాసభాపులు ఇటువంటి దృష్టాంతముల బోధించువానిన కాలయాపనకాగలదు. చరిత్రలనుండి తెలిసికొనవచ్చును. అట్టి బట్టలు తయారుచేయు మనదేశము నేడు పరిశ్రమలు మూలబడియుండుటచేతను క్రొత్తగా నేర్చుకొనవలసి యుండుటచేతను ముతక కస్త్రముల తయారుచేయవలసి వచ్చింది. మన మింతకాలము సేవకస్త్రము కట్టినపాదమునకు ప్రాశస్త్యిత్వముగా కొంతకాలము మోటుకస్త్రములనే ధరించిన క్రమముగా మనల పరిశ్రమ అభివృద్ధికొంది కర్మలో సన్న వి తయారు కాగలపునివాడిడలం: హులని పెరవారిపిల్లలను ప్రేమించరుకదా? అట్లే సేవగుడ్డలు అందమైనను వానిని తిరుప్పిరించి ఖద్దరకస్త్రములే ధరించవలెను. మీతోటి వీరసోదరసోదరీమణులు ఒక్షింపట మీ విధి. మీరుండుట లప్పిక భూవంతుని మోటుట దేరమానోపయోగనక తప్పదు గాన నోసోదరీ మణులారా! మిక్కిలిమితదంతులను ప్రతిహతి ఖద్దరు నేకముట్టు చేయెడు. మీరు మీయిడ్ల సంగురాలముల కప్పుట మడు. ఖద్దరునేధరింపుడు. కుడుకు రాజపు పరిశ్రమ నభివృద్ధి జేయుమని మిమ్ము ముమాటికి వేడుకొనుచు నెరికితో విరమించుచున్నాను. మా. శ్రీ.

ఆంధ్రులకు విన్నపము

శ్రీయుతి ప్రకాశంగారు

ఈ జాతీయ సంగభమునం దింతవరకును ఆంధ్రరాష్ట్రముగ్రామములలో నొకటిగా భావింపబడుచుండెను. కాని ఏప్రిలు 30 వ తేదీనది కాన సామ్యు చందాలువేయబడెనో ఎంతవనూలైవోనూడ నితరరకు తెలుపలేరి. నిన్ను తొలిసారి రిపోర్టు ప్రకటింపబడెను అనియైన నాలుగు మండలములనుండి మాత్రమే వచ్చెను.

తక్కినమండలముల అభ్యర్థులను కార్యదర్శియను శ్రద్ధలూరి ఏప్రిలు 30 వ తేదీకి చందాలువేయబడిన మొత్తమును నమూలైన మొత్తమును వెలువే తెలుపవలెను. అదిమొనలు ఈనెల 28 వ తేదీనరకు వారమునకు రెండుసారులు తెలుపుమందనలెను అపుడపుడు కత్రిలకొకవార్త పంపుమండిన కాల లాభముండునుగాని నష్టమేమియునులేదు. ఆ క్యయ మొకలెక్కలొనిది కాదు. సంపూర్ణపూర్వముగా భూరి విరళముల నిచ్చిన వారందరును మే నెల 20 వ తేదీలోగా సామ్యును దజాతో శాసంగ కోరెదను. అన్ని కక్షములవారును అంగీకరించిన పంచామములు, ఖద్దరు బొట్టు, స్త్రీని విషయములకు పెద్ద యెత్తున ఏర్పాటుచేతు జోపుడున్నాము. అందుకు కలంకీటు హెచ్చుంచి కావలెను ప్రచారకులలో చామమిది వీధలకటకే వారచిరము; చనిచేయ జాలరా. కాన నిండులకును ఇతర కార్యగను పనులకును ధన మనసరముగా కావలెను.

కాననోల్లంఘనము చేయుటకు కలంకీటుగా చేరవలసినవారి విషయములో ఈ మే నెలలోనే మనము కాననోల్లంఘనమును లేపుక జరుపగలము మన నే నెన్నడును నన్యతేరుగాని కాననోల్లంఘనములేని అసహాయాద్యుమేలేదు. కాననోల్లంఘనమునకు మన మెల్లపుడును సంధిధులము. కాకతేప్పడు. నిర్మాణ కార్యక్రమము మున్నగు నిర్వ్యక్త్యజలలో గూడ అవసరము గలిగినపుడు మనము కాననోల్లంఘన మొనరించుటకు సిద్ధపడవలెను. అది ఏలోజులలోమైన కలంకీటువచ్చును. ఈ పట్టుదలలు వదలకనే అట్టిఅసహాయకలంకీటువచ్చును. అందులకు ముందుగా కలంకీటులను చేర్చి ఆకాశీసోదరులవలె జరలను సిద్ధపరచినగాని పనికిరనిపుడు కాననోల్లంఘనము కేయవీలుండదు. నిర్మాణ విధానమునందును దానికి సంబంధించిన కాననోల్లంఘనమునందును మూత్రమే పనిచేయగోడవారటులే స్పష్టముగ తెలుప వచ్చునా. తక్కినవారు కొండింటికి గూడ సిద్ధమై చేరవచ్చును. నేను రెండు పనులకును సిద్ధపడియే కలంకీటుగా చేరినాను. ఇదివలకు కలంకీటుగా చేగని నాయకులను ప్రచారకములు గూడ కలంకీటులే కేయ చేయలను 2/27 బ్రాద్యేకున, బెజవాడలో రాష్ట్రీయ కార్యగను కార్యదర్శిని మే నెల 18 వ తేదీలోగా తెలుపజేయగోరెదను. ఆంధ్రరాష్ట్రీయను 25:00 మంది కలంకీటుల లభించనివో నిక నీ స్వరాజ్య సంగభమున మేము సాగించవలయు. మాకు కక్తిలేదని స్పష్టముగా చెప్పుటయే కర్తవ్య మగునగాన అన్ని భేదభావములను వదిలి విగిలిన స్వల్పకాలములో నీ సారంభ కార్యముల నన్నిటిని పూర్తిచేయదము. దేశముగట్టు కార్యగనుగట్టు కృతజ్ఞతతో మనము ప:చేసి స్వరాజ్యమును బడయుటకు మన కష్టతలదని లోకమునకు మనము వెల్లడింపవలె"ని శ్రీయుతి ఓంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు ప్రకటించిరి

నత్య వత్సవ పాఖ్యానము

తేక

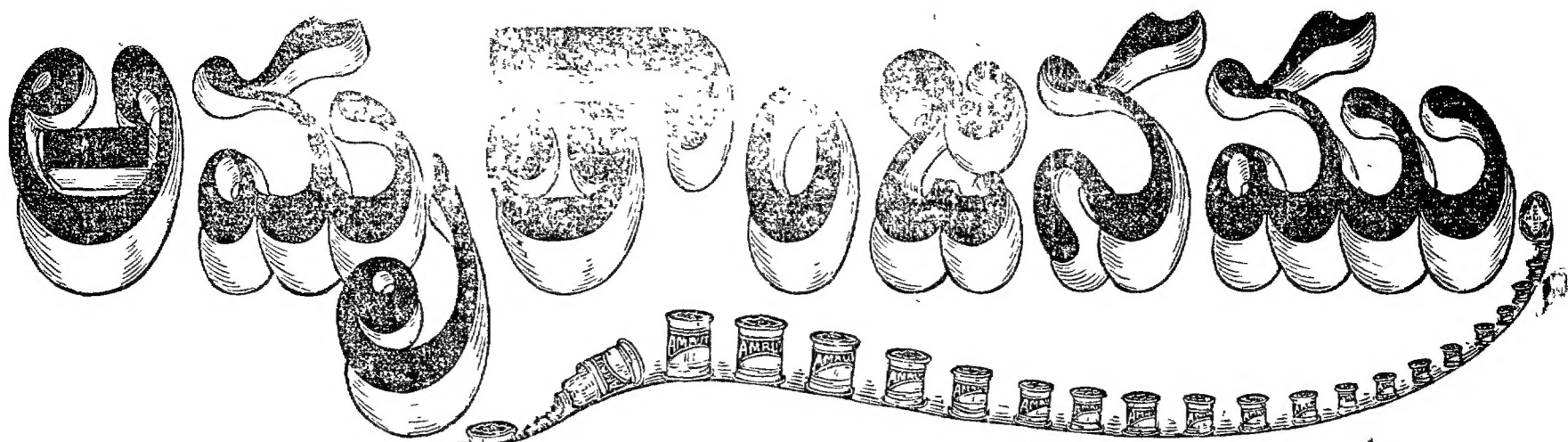
భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది మొక జ్యేత్రముయొక్క మహాత్ము. ఇంకా శ్రీశైలమహామహాద జక్కగ సర్లింపబడియున్నది. కవిత్వము కనురసనంతయై ముద్దులమునాట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము వేపట్టిన కాంతిలు కొక సద్యమేని పదల మది జపింపజ్ఞులకది 1.5 ధన రు 10-0 బిస్తుఖర్చునకైకము.

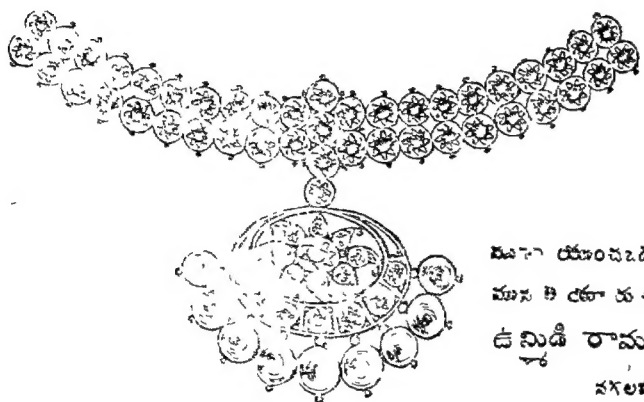
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,
నెం, 7 తంటాకట్టిపిథి, మదరాసు.

(206)

ఇదివరకు రాకుండిన ఒక దఫా మా ప్రదర్శనశాలకు దయ చేయుడు

మేలైన పువ్యరాగములు
సవరము బంగారు చేర్చి కట్టబడిన
అడ్డ గలు
ధర రు. 450-500 లు వరకు గలవు.
ఇదిగాక అన్నిరకముల సీమ వేండి,
సవరము బంగారు నగలు అమ్మకమునకు సిద్ధము.
విశాఖపట్నము, హైదరాబాద్ లోని అర్బులయ్యచే సకల
మును కి రూపు చేసి యివ్వబడును.
ఉల్లాడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి, కంపెనీ,
నగలరత్నాలు, 25, చైవాబాదురోడ్డు, మదరాసు.

THE BENGA L COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectuy and particulars please apply to Roy Dutts and Co.

172,

CALCUTTA

గ నేరియ

వి. సి. వి. కే. చెరు:— అను మందు పెరగోగమును పూర్తిగా మాన్పును. పెంటోన్ గుణము కనబడి బాధ కలుగు మంట, చురుకు, ప్రచించుట ఆగును. గనేరియ లీజములను కళం కజేసి చీల్చిందిన పెరగోగమును అంతరము లేకుండ మాన్పును. పత్రికలులేదు. 16 డ్రాముల ద్రావణము 32 మాత్రలు 8 రోజులకు వాడవలెను. వెల రు 8-0-0, వి. పి. గా రు 3-8-0 ఈ మందు బెజవాడలో బొంబాయి ప్రేషింగు కంపెనీ వారి హావులో నాడ అమ్మబడును.

నియోగికంపెనీ, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

పాలసుగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధి, శ్రేష్ఠమయినది సహమేహములు, మేహ పాడలు, చుచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డెబ్బల చాలును.
20 టు|| డెబ్బ 1-4-0 వి. పి. 0-8-0
కూమ్మొడలేహ్యము.
అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాళ్ళుతిక్, మలబద్ధము, కడి పులా మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.
చాలును. 20 టు|| డెబ్బ రు 1-4-0 2 డ|| వి. పి. 0-8-0
పి. థి. పి. అంబుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(8851-4) పెంజీ—నెల్లూరుజిల్లా.

శుద్ధ స్వ దేశి బెంగుళూరు మేలు పట్టు చీరలు

చిలకపచ్చ, పసుపుపచ్చ, కంకళండు, మేముక్కము, ఎలుపు, రోజా, ఆకాశిర్లము, ఆరంజి, కాఫీరంగు, నెయి. రంగు మొదలగు రంగులలో సాదా పట్టుచీరలను, సరిక చేరిన కట్టుచీరలను మోడ సిద్ధముగానున్నవి చిన్న అర్ధరైంగు, పెద్దది ఆయురూ మిక్కిలి బాగ్రుత్తగా తీయమే కంపెనును ప్రితేనివో వా-పను తీసుకొని ప్రేక్షకు యిచ్చెదము. చాయన, శ్రేష్ఠ కు గ్యారంటి యివ్వబడును ఒకసారి మాతో లే ము చేసిచూచిన మా నమ్మకము మీకు తెలియును.
మాకం నుబ్బరాయశెట్టి అందు బ్రదర్స్,
పట్టుచీరల వర్తకులు, చౌక్, బెంగుళూరు సిటీ.

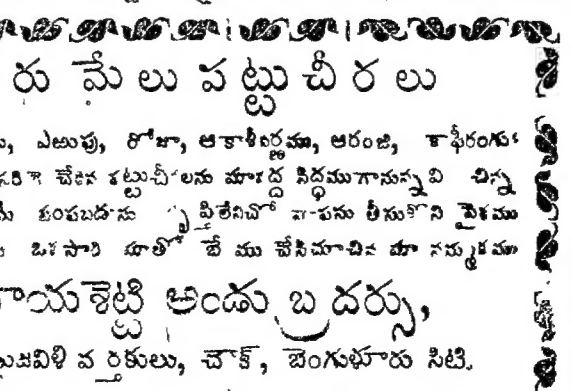
గ్లాస్

కలిగిన గ్లాసు సామానుల నకుట దాకకము, ఉపయోగించి చెడిపద్ధతి సీ సాతో తెలుపబడును. ప్రతియింటను నుండదగినది. పరిశీలన, పగుళ్లుచూపిన చివ్విగ్లాసుల పారవేసి కొత్తవానిని కొనుటకన్న లాభకరము. అవున్న 100 సార్లకువచ్చును. అవున్నసీసా రు 1-0-0 అర అవున్న ఆ. 0-8-0 అన్నిచోట్లను కమిషనరీమీద ఏజంట్లుకావలయును.
నోరి. లక్ష్మీకాంతశాస్త్రి,
ఆంధ్రరాష్ట్ర సోపా ఏజంట్లు, నుంటూరు.

చాకులు - తాళములు
మంకలికత్తులు.
అంధ్రసాహిత్యచేతేయబడినవి. మేలుయినవి.
పెంటోన్ ధరలకన్న అగును ప్రాయము.
వి. వె. కేశవశర్మ అండ్ కో లిమిటెడ్
కల్యాణండ్ బాక్ మేకర్స్ etc
కొత్తూరు. (గోవాజిల్లా)
పేరిట్రాఫిక్ ఆఫీసు. "ఇండి స్ట్రీటు" కల్యాణం

మలయచందనము

గనేరియా అను పెరగోగమునకు కారకము కల్గియు లేదు. పిశాచితో కలి రేచు ఎలుపు, కెంపు, కచ్చు, అను మోడ సిద్ధముల పె రగోగము ను 1. వి. పూటలలో మాన్పును. శ్రీలంకాలోని వ్యాధులకు నాడ ఇది రోగమును (1251) కట్టి 1 రు 2-1-0 గంపర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా).

రత్నపురుషలేహ్యం

గుణవ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణముల వలన, కలిగిన శుక్లవర్ణమును పోవణచి బలముకలుగజేయును. ఈ మాలికామహిమ తెలియనివా రుండరు. విశేషించి వాయు నక సరము లేదు. శే 1-3 రు 8-4-0 ఆ.

శగరోగనివారిణి లేహ్యం

అన్ని విధములగు శగలను అర్బులముగా కడుచున్న శే రు 1-8-0 గోదావరికి శేటలూరు 1-విరము పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

అడుసుపుండ్లమందు

వానకాలములయందు, కాలివేళ్ల మధ్యమున కలుగు అడుసుపుండ్లమ, ఈ ఔషధము చాల శ్రేష్ఠమయినది. శ్రీలంక ఉపయోగకరము. ఇంకను ఈ మందును ఉపయోగించుటకల్ల, క్రమములు, తీట, గజ్జి, యక ఆశేక చర్మవ్యాధులను నివర్తియగును. బుడ్డి 1-3 0-8-0. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. (488) కసరపు, ఏజన్సీ పార్కుటవుకో, మద్రాసు.

బహుమానము

వైద్య విద్య
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.
రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవజీ,
(8198) 27, చీవాటాచారాడ్డు, మదరాసు.

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేదీ నుండి అన్ని ఖరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.
ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.
హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాడు.
పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వస్యాటికల్ పర్సు

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు
(388) బొంబాయి నెం 13.
ఏ ఆంధ్ర ఇంగ్లెష్ స్కూల్ ప్రేషింగు కంపెనీ, సోల్ ఏజంట్లు: కాకాడ.